

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
JU "KANTONALNI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD"
S A R A J E V O**

**IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU – IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM
POSLOVANJU JU „KANTONALNI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD“ ZA
2020. GODINU**

Sarajevo, april, 2021. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
JU "KANTONALNI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD"
S A R A J E V O**

**IZVJEŠTAJ O RADU
JU "KANTONALNI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD",
ZA 2020. GODINU**

Sarajevo, april, 2021. godine

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU PROGRAMA RADA JU »KANTONALNI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD », ZA 2020. GODINU

I UVODNI DIO

JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ Sarajevo (u daljem tekstu Centar) je jedna od ustanova u sistemu socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo, osnovana od strane Skupštine Kantona Sarajevo 1997. godine, mada historijat i kontinuitet rada Centra seže 62 godine unazad, od osnivanja prvog Centra za socijalni rad u Bosni i Hercegovini, 1958.godine u općini Centar Sarajevo.

U skladu sa Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 29/2012), sačinjen je Izvještaj o radu JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ za 2020. godinu.

Izvještaj je urađen je na osnovu postignutih rezultata rada, analize realizacije Programa rada za 2020. godinu, kao i na osnovu praćenja pojava, stanja i potreba korisnika te u skladu sa istim preduzetih intervencija.

Trenutno, Centar je višefunkcionalna ustanova od posebnog društvenog interesa, u čijem se sastavu nalazi osam službi socijalne zaštite općina, koje svojom djelatnošću pokrivaju područje Kantona Sarajevo, odnosno devet općina, zajedno sa Službom za pravne poslove i koordinaciju, Službom za računovodstvene poslove, Službom za opšte poslove, edukaciju i saradnju sa međunarodnim i domaćim organizacijama, Službom za hraniteljstvo i Službom za primjenu odgojnih preporuka i odgojnih mjera.

Od navedenih organizacionih jedinica, u funkciju još uvijek nije stavljena Služba za primjenu odgojnih preporuka i odgojnih mjera, dok je Služba za hraniteljstvo u funkciji i započela je svoj rad u mjesecu januaru 2020. godine.

Na temelju javnih ovlaštenja, zakonskih propisa, Centar, kroz funkcionisanje multidisciplinarnih timova koje čine socijalni radnici, pedagozi, psiholozi, pravnici a po potrebi i stručnjaci drugih profila, ima za cilj da doprinosi izgradnji zajednice pružanjem mjera i usluga socijalne i porodično pravne zaštite svojim građanima, sa svim svojim mogućnostima i kapacitetima.

Svi postignuti rezultati uglavnom se temelje na profesionalnosti, predanosti i često dodatnoj angažovanosti radnika Centra, a dostignuti nivo obavljanja poslova iz nadležnosti Centra je obezbjeđen kroz postojeću unutrašnju organizaciju rada i uspostavljenu metodologiju rada, te se može konstatovati da se postavljeni radni zadaci kontinuirano izvršavaju.

Po odgovarajućim kategorijama korisnika, Centar je u 2020.g. intervenisao sa 70589 mjera, usluga i oblika pomoći za 29 967 korisnika. (Tabela broj 2.).

II **NORMATIVNI DIO**

U 2020. godini doneseni su sljedeći normativni akti:

- 1. Naziv materijala:** Pravilnik o načinu korištenja i upotrebi mobilnih, fiksnih telefona i Interneta u JU "Kantonalni centar za socijalni rad"
- Nosilac izrade:** JU "Kantonalni centar za socijalni rad"- Direktor
- Razmatra i donosi:** Upravni odbor Centra, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice
- Kratak sadržaj materijala:** Ovim Pravilnikom utvrđuje se pravo i način korištenja službenih telefona i interneta u JU „Kantonalni centar za socijalni rad“, visina iznosa mjesečnih troškova koji se plaćaju iz budžeta Centra, kao i postupak i način plaćanja tih troškova preko dozvoljenog iznosa.
-
- 2. Naziv materijala:** Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu utvrđivanja i raspodjele finansijskih sredstava za troškove reprezentacije i poklone u JU „Kantonalni centar za socijalni rad“
- Nosilac izrade:** JU "Kantonalni centar za socijalni rad"- Direktor
- Razmatra i donosi:** Upravni odbor Centra, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice
- Kratak sadržaj materijala:** Ovim Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu utvrđivanja i raspodjele finansijskih sredstava za troškove reprezentacije i poklone u JU "Kantonalni centar za socijalni rad" mijenjaju se mjesečni troškovi korištenja reprezentacije u utvrđenom drugom iznosu.
-
- 3. Naziv materijala:** Krizni plan pripravnosti i odgovora na pojavu koronavirusa (COVID-19) u JU „Kantonalni centar za socijalni rad“
- Nosilac izrade:** JU "Kantonalni centar za socijalni rad"- Direktor
- Razmatra i donosi:** Direktor
- Kratak sadržaj materijala:** Kriznim planom pripravnosti i odgovora na pojavu koronavirusa (COVID – 19) u JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ uređuje se organizacija rada u Centru i organizacionim jedinicama ustanove u uslovima uzrokovanim koronavirusom (COVID-19), postupanje radnika Centra i trećih lica koji dolaze u Centar, mjere opreza i zaštite, postupanje po preporukama i smjernicama Kriznih štabova Ministarstva zdravstva Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo.

III TEMATSKI DIO

Realizovani poslovi u Centru, u toku 2020. godini, proizilaze iz:

- Propisa iz oblasti socijalne zaštite,
- Propisa iz oblasti zaštite od nasilja u porodici,
- Porodičnog zakonodavstva,
- Krivičnog zakonodavstva,
- Uredbi,
- Instrukcija,
- Odluka,
- Protokola,
- Sporazuma,
- Zaključaka i
- Naredbi, koje regulišu oblast porodične i socijalne zaštite.

U toku 2020. godine Centar je, u skladu sa svojim kapacitetima i mogućnostima, obezbjedio i pružao kvalitetnu i uspješnu neposrednu zaštitu pojedinaca i porodica, koji se nalaze u stanju socijalne potrebe, koristeći se metodama savremenog stručnog socijalnog rada, psihološkog i pedagoškog tretmana pojedinaca i porodica.

Realizacija programskih zadataka, plana i programa rada, iskazana je kroz različite izvještaje koji su obaveza Centra: Izvještaj o poslovanju-Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju, izvještaji po zahtjevu Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Ministarstva za rad, socijalnu politiku, izbjegla i raseljena lica Kantona Sarajevo, Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, kao i Federalnog zavoda za statistiku. Centar je u 2020. godini podnio sljedeće dodatne izvještaje:

U skladu sa odredbama Zakona o statističkim istraživanjima Federacije BiH urađeni su:

1. Statistički izvještaj o korisnicima i oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite za 2020. godinu, **SZ-1**,
-Statistički izvještaj o centrima/službama za socijalni rad za 2020. godinu, **SZ-61**, i
-Statistički izvještaj o starateljstvu i usvojenjima za 2020. godinu, **SZ-1a**;
2. Statistički izvještaj o korisnicima socijalne zaštite i regulisanim oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite, po općinama Kantona Sarajevo, za potrebe Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, kao i Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo;
3. Izvještaj o korisnicima socijalne zaštite po kategorijama, za sve službe socijalne zaštite općina za 2020. godinu, a za potrebe Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo;
4. Izvještaj o izvršenju sankcija za 2020. godinu, za potrebe Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo;
5. Izvještaj o izrečenim zaštitnim mjerama, osobama koje su štice zaštitnom mjerom i o nasilnim osobama kojima su izrečene zaštitne mjere, za 2020. godinu, a za potrebe Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo;
6. Izvještaj o punoljetnim osobama koje su stavljene pod starateljstvo, kao i djece koja su pod starateljstvom, prikazani prema starosnoj i polnoj strukturi, za 2020. godinu, za potrebe Federalnog ministarstva rada i socijalne politike i Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo;
7. Izvještaj o djeci koja ispunjavaju zakonom propisane uslove za usvojenje, kao i izvještaj o usvojenoj djeci, sa podacima razvrstanim prema starosnoj i polnoj strukturi, za 2020. godinu, a za potrebe Federalnog ministarstva rada i socijalne politike i Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo.
8. Izvještaj o objektima socijalne zaštite sa stanjem 2020. godine.

IV KAPITALNI PROJEKTI

Svi kapitalni projekti Centra realizovani su putem Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima za čije provođenje je nadležan Centar.

V OCJENA STANJA I POSTIGNUTIH REZULTATA

Sadržaj Izvještaja o radu u kojem je jasno i detaljno prezentirana djelatnost Centra, a koja se temelji na utvrđenim programskim zadacima, za 2020. godinu, potvrđuje da su izvršeni:

- Svi programski zadaci,
- Da su programske aktivnosti realizovane u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima za čije provođenje je nadležan Centar,
- Da su realizovane aktivnosti finansijski podržane.

Centar je pratio potrebe i zahtjeve svojih korisnika, te u skladu s istim predlagao moguća i odgovarajuća rješenja problema i način zadovoljavanja potreba, nadležnom resornom Ministarstvu i Vladi Kantona Sarajevo, a u cilju zadovoljavanja socijalnih potreba i rješavanja problema u kojima su se zatekla lica i porodice.

U cilju realizacije postavljenih programskih zadataka za 2020. godinu Centar je između ostalih propisa provodio i odredbe:

- Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“ broj: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18),
- Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 38/14 – Prečišćeni tekst, 38/16, 44/17 i 28/18),
- Porodičnog zakona Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05, 41/05 i 31/14),
- Zakona o zaštiti od nasilja u porodici („Službene novine Federacije BiH“, broj: 20/13),
- Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 7/14)
- Zakona o hraniteljstvu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 19/17),
- Zakona o prekršajima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/14),
- Krivičnog zakona Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/03, 37/03, 21/04 - ispr., 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16 i 75/17),
- Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj: 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 9/09, 12/10, 8/13 i 59/14,),
- Zakona o izvršenju sankcija u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 27/07, 36/15),
- Zakona o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 37/01, 40/02, 31/06, 37/10, 52/11, 14/13 i 63/14),
- Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH („Službeni glasnik BiH“ , broj: 16/03 i 102/09),
- Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/01 i 48/11),
- Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, broj: 49/06, 76/11 i 89/11),

- Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14),
- Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH, br.36/08 i 87/12),
- Zakona o ličnom imenu („Službene novine FBiH“, broj: 7/12),
- Zakon o matičnim knjigama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 37/12 i 80/14),
- Zakona o pravima lica koja se iz Kantona Sarajevo vraćaju u mjesta prijeratnog prebivališta (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 18/13 i 26/13),
- Zakona o prebivalištu i boravištu državljana BiH (“Službeni glasnik BiH”, broj:32/01, 56/08, 58/15),
- Zakona o statistici u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 63/03 i 9/09).

Odredbe Zakona o ravnopravnosti spolova u pogledu obaveze razvrstavanja korisnika mjera i usluga po spolu, Centar je dosljedno primjenjivao u praksi.

Nažalost, pokazatelji po spolnoj strukturi korisnika nisu dati u svim segmentima izvještaja iz razloga što postojeća baza podataka još uvijek ne daje tu mogućnost. Kako su inovacije i dogradnje baze podataka pretpostavljale dodatna novčana sredstva i kako ista nismo bili u mogućnosti obezbjediti iz sredstava budžeta u izvještajnoj godini, precizni podaci po spolnoj strukturi nisu dati. Tamo gdje su u bazi podataka ostavljene mogućnosti razvrstavanja po spolnoj strukturi podaci su objedinjeni i korišteni za potrebe svih izvještaja koje je Centar obavezan da vodi i radi.

Podzakonski akti na osnovu kojih su tretirane vulnerabilne kategorije stanovništva su:

a) Uredbe:

- Uredba o subvencioniranju troškova grijanja („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 04/05, 07/08, 37/13, 40/13, 51/14, 8/18, 9/19),
- Uredba o plaćanju troškova dženaze/sahrane/ukopa za socijalne kategorije („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 31/17),
- Uredba o priznavanju prava na topli obrok u javnim kuhinjama Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 10/17, 22/19),
- Uredba o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 13/15),
- Uredba o dodjeli novčanog iznosa namjenjenog za lične potrebe lica koja su smještena u ustanove socijalne zaštite („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 29/14),
- Uredba o postupku prijema u radni odnos u zavodima, agencijama, direkcijama i upravnim organizacijama, pravnim licima s javnim ovlaštenjima na teritoriji kantona, grada ili općine, u javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji su osnivači kanton, grad ili općina, te u privrednim društvima u kojima kanton, grad ili općina učestvuju sa više od 50% ukupnog kapitala (Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 9/19)
- Uredba o sufinansiranju troškova podstanarstva („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 9/20).

b) Pravilnici:

- Pravilnik o utvrđivanju preostale sposobnosti i razvrstavanju djece i omladine u psiho-fizičkom razvoju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 26/08, 5/12, i 4/15 i 4/18),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na socijalnu zaštitu osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH „Službeni glasnik BiH“, broj 43/17),

- Pravilnik o učešću u troškovima smještaja korisnika smještenih u ustanove socijalne zaštite i srodnika obaveznih na izdržavanje („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 22/13, 34/14 i 8/15),
- Pravilnik o načinu vođenja evidencije o odgojnim mjerama izrečenim u krivičnom postupku protiv maloljetnika („Službene novine Federacije BiH“, broj 34/09).
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o izrečenim zaštitnim mjerama, osobama koje su štice zaštitnom mjerom i o nasilnim osobama kojima su izrečene zaštitne mjere („Službene novine Federacije BiH“, broj 95/13),
- Pravilnik o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima („Službeni glasnik BiH“, broj 49/13),
- Pravilnik o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 4/05, 7/08, 15/13, 37/13 i 40/13).
- Pravilnik o utvrđivanju općih kriterija za izbor odgovarajućih preduzeća, ustanova ili organizacija u javnom i društvenom sektoru u kojima će se provoditi odgojna preporuka izrečena maloljetniku („Službene novine Federacije BiH“, broj:17/18),
- Pravilnik o plaćanju troškova izdavanja ličnih dokumenata („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj:4/17),
- Pravilnik o visini iznosa i načinu isplate mjesečne novčane naknade za rad staratelja i lica imenovanog za vršenje dužnosti staratelja u organu starateljstva („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/18),
- Pravilnik o primjeni odgojnih mjera posebnih obaveza prema maloljetnim učiniocima krivičnih djela („Službene novine Federacije BiH“, broj:10/15),
- Pravilnik o sprovođenju supervizije u ustanovama socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 44/19),
- Pravilnik o kancelarijskom poslovanju („Sl. novine F BiH“ br. 96/19),

c) Odluke:

- Odluka o davanju u zakup stanova, poslovnih prostora i garaža u objektima O-9 i O-10, na lokaciji „Otes“ („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 16/03),
- Odluka o oslobađanju plaćanja troškova ili dijela troškova zakupnine stana i troškova održavanja zajedničkih prostorija u objektima O-9 i O-10 na lokaciji „Otes“ (Službene novine Kantona Sarajevo 3/04 i 9/04);
- Odluka o ostvarivanju prava iz osnova socijalne zaštite, zdravstvene i boračko-invalidske zaštite povratnika iz Kantona Sarajevo na područje entiteta Republike Srpske („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 12/04 – Prečišćeni tekst i 27/04,
- Odluka o provedbi mjera za smanjenje troškova električne energije kućanstvima i stimulaciji energetske efikasnosti („Službene novine Federacije BiH, br.44/11 i 8/11);
- Odluka o utvrđivanju visine novčanog dodatka na ime plaćanja komunalnih usluga („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 40/19),
- Odluka o usvajanju strategije za borbu protiv nasilja nad djecom („Službeni glasnik BiH“, broj 38/13).

e) Protokoli i Sporazumi:

- Protokol o saradnji i postupanju u slučajevima protivpravnog ponašanja na štetu djece u Kantonu Sarajevo – Anex protokola o saradnji i postupanju u slučajevima protivpravnog ponašanja na štetu djece u Kantonu Sarajevo
- Protokol o radu i saradnji koordinacionog tijela na prevenciji, zaštiti i borbi protiv nasilja u porodici u Kantonu Sarajevo
- Protokol o saradnji u postupku prihvata, proprata i privremenog zbrinjavanja djece bez pratnje koja se vraćaju u BiH po osnovu sporazuma o readmisiji
- Protokol o saradnji u unapređenju kvalitete socijalnog rada, brže integracije na tržištu socijalno ugroženih kategorija i doprinos općedruštvenoj koristi u ovoj oblasti
- Protokol o saradnji u transformaciji KJU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ u ustanovu socijalne zaštite koja će pružati niz usluga podrške pravima djece/mladih da odrastaju u porodici
- Protokol o nastavku saradnje u programu „Stariji brat starija sestra“
- Sporazum o saradnji u prevenciji institucionalizacije i deinstitutionalizacija osoba sa invaliditetom u KS – Anex Sporazuma o saradnji na prevenciji institucionalizacije i deinstitutionalizacija osoba sa invaliditetom u KS
- Sporazum o saradnji sa KJU „Gerontološki centar“ o provođenju odgojne preporuke prema maloljetnicima
- Sporazum o saradnji sa KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ u provođenju odgojne preporuke prema maloljetnicima
- Sporazum o saradnji sa Udruženjem „Dajte nam šansu“ u provođenju odgojne preporuke prema maloljetnicima
- Sporazum o saradnji sa Ustanovom „Sumero centar za podršku osobama sa invaliditetom u zajednici“ provođenju odgojne preporuke prema maloljetnicima
- Sporazum o saradnji u plaćanju komunalnih usluga - KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo
- Sporazum o saradnji u plaćanju komunalnih usluga – KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo
- Sporazum o saradnji u procesu smještaja i boravka studenata – štíćenika Doma za djecu bez roditeljskog staranja u JU „Studentski centar“ Sarajevo
- Sporazum o saradnji u zaštiti najboljih interesa djece i podršci marginaliziranim kategorijama društva
- Sporazum o saradnji u pogledu pružanja usluga starijim osobama,
- Memorandum o razumjevanju u okviru Projekta Rischio Minore
- Protokol o međusobnoj saradnji nadležnih institucija i udruženja/fondacija u pružanju podrške svjedocima/žrtvama ratnih zločina, uspostavljenom institucionalnom mrežom na području Kantona Sarajevo
- Protokol o saradnji sa JU „Dom zdravlja KS – Centri za mentalno zdravlje“
- Protokol o saradnji u okviru podrške porodicama
- Protokol o saradnji sa SOS Kinderdorf International
- Protokol o saradnji sa SOS Kinderdorf International
- Protokol o saradnji sa Udruženjem „Humanitarna organizacija Međunarodni forum solidarnosti –EMMAUS“, Duje
- Protokol o saradnji sa Kinderzukunft RWS Filijala BiH, Dječije „Selo mira“ Turija
- Protokol o saradnji sa Udruženjem za resocijalizaciju bivših ovisnika „Proslavi oporavak“

5.1.1. Pregled provedenih aktivnosti i korisnika socijalne zaštite po oblicima, mjerama i uslugama u skladu sa Zakonom socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom

Suština Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom Federacije BiH, Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Kantona Sarajevo, te podzakonskih akata koji proističu iz ovih zakona, je ostvarivanje načela socijalne sigurnosti građana. Radi postizanja tog cilja u 2020. godini Centar je kontinuirano radio na ostvarivanju prava građana utvrđenih odredbama navedenih Zakona.

Korisnici socijalne zaštite u smislu navedenih Zakona i podzakonskih akata bila su lica koja se nalaze u stanju socijalne potrebe, a svrstana su u sljedeće kategorije:

- Djeca bez roditeljskog staranja,
- Osobe sa invaliditetom i osobe ometene u fizičkom i psihičkom razvoju,
- Djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama,
- Odgojno zanemarena djeca,
- Odgojno zapuštena djeca,
- Materijalno neobezbjedene i za rad nesposobne osobe,
- Stare osobe bez porodičnog staranja,
- Osobe sa društveno negativnim ponašanjem,
- Osobe, odnosno porodice u stanju socijalne potrebe kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite,
- Osobe i porodice koje bi svoju socijalnu sigurnost trebale ostvariti od primanja u skladu sa čl. 8. Kantonalnog zakona, a ta primanja nisu dovoljna za podmirenje njihovih životnih potreba,
- Osobe izložene zlostavljanju i nasilju u porodici.

Pored navedenih kategorija korisnika socijalne zaštite, utvrđenih navedenim Zakonima, Centar u svom radu reguliše odgovarajuće oblike, mjere i usluge socijalne zaštite i za žrtve trgovine ljudima, duševno oboljela lica, izbjeglice i azilante, primjenom odredbi Porodičnog zakona, Zakona o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama, Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, Zakona o prebivalištu i boravištu državljanina BiH, Zakona o krivičnom postupku, Zakona o prekršajima, Zakona o ravnopravnosti spolova.

U tabeli 1. iskazani su podaci koji se odnose na planirani i ostvareni broj korisnika socijalne zaštite po kategorijama, razvrstani po službama socijalne zaštite općina, u toku 2020. godini.

Broj korisnika nematerijalnih usluga socijalne zaštite, porodično -pravne zaštite, osoba sa duševnim smetnjama, korisnika po osnovu Odluke o davanju u podzakup stanova, poslovnih prostora i garaža u objektima 0-9 i 0-10 na lokaciji „Otes“, Odluke o oslobađanju troškova ili dijela troškova zakupnine stana i troškova održavanja zajedničkih prostorija i uređaja u objektima 0-9 i 0-10 na lokaciji „Otes“, evidentirani su u tabeli 1., pod rednim brojem 9, kao lica i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik zaštite, obzirom da u zakonu nisu prepoznati kao kategorije korisnika.

U tabeli 2. iskazani su brojevi pokazatelji regulisanih oblika, mjera i usluga socijalne zaštite, prema zakonskim odredbama. Pored planiranih oblika i usluga socijalne zaštite, za 2020. godinu u ovoj tabeli iskazani su i podaci o ostvarenim rezultatima.

**TABELARNI PREGLED KORISNIKA SOCIJALNE ZAŠTITE PO KATEGORIJAMA U
SLUŽBAMA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINA, ZA 2020. GODINU**

Tabela 1.

Red. Br.	Kategorija	Službe socijalne zaštite u općinama														Ukupno		
		Novi grad		Novo Sarajevo		Centar		Stari grad		Iliđža		Hadžići		Vogošća				Ilijaš
		Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020
0	1	2	3	6	5	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Djeca bez roditeljskog staranja	110	118	30	32	37	25	19	40	37	10	7	10	13	32	23	296	286
2	Osobe sa invaliditetom i osobe ometene u fizičkom i psihičkom razvoju	3250	2716	1660	1560	1342	1110	1040	1900	1395	800	542	700	588	720	619	11640	9802
3	Djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama	200	311	100	46	37	60	84	110	83	40	43	40	125	70	86	660	815
4	Vaspitno zanemarena djeca	100	98	50	51	11	25	23	50	31	15	26	20	35	20	47	295	322
5	Vaspitno zapuštena djeca	10	52	15	39	15	15	13	25	10	10	10	15	28	7	0	112	167
6	Materijalno neobezbjeđenei za rad nesposobne osobe	130	123	82	87	70	70	62	100	94	17	17	12	11	50	43	531	509
7	Stare osobe bez porodičnog staranja	190	324	70	60	69	35	47	40	31	30	14	160	23	60	101	650	669
8	Osobe sa društveno negativnim ponašanjem	120	139	15	9	90	140	140	75	93	5	88	30	76	340	264	740	899
9	Lica i porodice u starju socijalne potrebe kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik zaštite	350	711	800	3069	69	500	206	1000	750	400	2587	120	1925	2200	3098	5430	12415
10	Lica i porodice koji nemaju dovoljno prihoda za podmirenje osnovnih životnih potreba	400	769	300	616	342	200	358	250	346	100	160	80	107	300	151	1830	2849
11	Osobe izložene zlostavljanju	400	279	350	308	281	150	15	60	51	200	118	60	91	80	91	1500	1234
12.	UKUPNO	5260	5640	3472	5877	2365	2330	2007	3650	2921	1627	3612	1247	3022	3879	4523	23684	29967

**TABELARNI PREGLED OBLIKA, MJERA, PRAVA I USLUGA SOCIJALNE ZAŠTITE, PO SLUŽBAMA
SOCIJALNE ZAŠTITE, ZA 2020. GODINU**

Tabela 2.

Red. broj	SLUŽBE SOCIJALNE ZAŠTITE U OPĆINAMA														Ukupno			
	Novi grad		Novo Sarajevo		Centar		Stari grad		Iliđa		Hadžići		Vogošća				Ilijaš	
	Plan 2020	Ostareno 2020	Plan 2020	Ostareno 2020	Plan 2020	Ostareno 2020	Plan 2020	Ostareno 2020	Plan 2020	Ostareno 2020	Plan 2020	Ostareno 2020	Plan 2020	Ostareno 2020	Plan 2020	Ostareno 2020	Plan 2020	Ostareno 2020
0	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
I	45	39	15	10	5	7	10	2	10	13	4	3	5	3	3	2	97	79
II	240	228	160	149	175	161	120	109	130	132	55	55	40	48	65	66	985	948
1	130	123	83	87	70	72	70	62	90	94	17	17	12	11	50	43	522	509
2	380	343	130	134	105	89	140	116	420	372	275	239	155	126	210	197	1815	1616
3	150	150	60	60	65	60	37	37	70	79	35	30	35	35	28	25	480	476
4	280	275	180	193	66	55	120	163	100	120	85	91	105	97	110	60	1046	1054
5	180	123	85	76	35	50	50	43	30	40	8	30	20	16	28	33	436	411
III	1120	1014	538	550	341	326	417	421	710	705	420	407	327	285	426	358	4299	4066

SLUŽBE SOCIJALNE ZAŠTITE U OPĆINAMA																			
Red. broj	OBLICI MJERE I USLUGE	Novi Grad		Novo Sarajevo		Centar		Stari grad		Ilidža		Hadžići		Vogošća		Ilijaš		Ukupno	
		Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020	Plan 2020	Ostvareno 2020
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
IV	Regulisanje prava subvencioniranja troškova dženaze-sahrane-ukopa	18	18	13	18	20	19	18	6	10	11	5	4	5	4	10	12	99	92
V	Regulisanje prava subvencioniranja troškova grijanja	215	292	150	211	120	162	140	159	120	181	70	72	45	51	245	224	1105	1352
VI	Regulisanje prava na zdravstvenu zaštitu	85	95	90	90	65	56	55	52	95	103	32	31	27	26	85	77	534	530
VII	Regulisanje prava na sufinansiranje troškova podstanarstva	10	9	3	2	2	1	2	0	2	3	2	0	2	0	2	0	25	15
VIII	Mjere uključ.(škola, specijalna škola, rehabilitacija	0	55	0	58	0	15	0	14	0	0	0	20	0	16	0	3	0	181
1	Ostale usluge soc. i dr. stručnog rada	30000	28816	17000	15345	4000	1662	10000	3165	10000	941	4000	3131	6000	3021	4000	4351	85000	60432
2	Regulisanje toplog obroka u javnim kuhinjama	910	793	700	623	380	343	380	358	370	340	200	183	120	107	160	147	3220	2894
IX	USLUGE SOC. RADA (1+2)	30910	29609	17700	15968	4380	2005	10380	3523	10370	1281	4200	3314	6120	3128	4160	4498	88220	63376
X	UKUPNO: I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX	32643	31359	18669	17056	5108	2752	11142	4286	11447	2429	4788	3906	6571	3561	4996	5240	95364	70589

Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom FBiH, („Službene novine Federacije BiH, broj: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18) regulisana je socijalna zaštita lica sa invaliditetom i to za sljedeća prava:

- lična invalidnina, za lica sa invaliditetom od 100% i za lica sa invaliditetom od 90%,
- dodatak za njegu i pomoć drugog lica, prve i druge grupe,
- ortopedski dodatak.

Podaci o oblicima socijalne zaštite lica sa invaliditetom, po službama socijalne zaštite, iskazani su u **tabeli 3**, sa stanjem 31.12.2020. godine.

TABELARNI PREGLED
LICA KOJA SU OSTVARILA PRAVA LICA SA INVALIDITETOM NA OSNOVU
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVAMA SOCIJALNE
ZAŠTITE, ZAŠTITE CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITE PORODICE SA
DJECOM, SA STANJEM 31.12.2020. GODINE

Tabela 3.

Red. broj	SLUŽBE SOCIJALNE ZAŠTITE PO OPĆINAMA	OBLICI				
		Lična invalidnina I grupe 100%	Lična invalidnina II grupe 90%	Dodatak za tuđu njegu i pomoć I grupe	Dodatak za tuđu njegu i pomoć II grupe	Ortopedski dodatak
0	1	2	3	4	5	6
1.	Služba socijalne zaštite općine Novi Grad	1719	870	822	811	1023
2.	Služba socijalne zaštite općine Novo Sarajevo	931	531	434	440	570
3.	Služba socijalne zaštite općine Centar	768	429	289	380	413
4.	Služba socijalne zaštite općine Stari Grad	598	334	239	323	326
5.	Služba socijalne zaštite općine Ilidža	812	364	398	370	517
6.	Služba socijalne zaštite općine Hadžići	315	172	159	144	205
7.	Služba socijalne zaštite općine Vogošća	315	187	144	180	166
8.	Služba socijalne zaštite općine Ilijaš	303	137	137	115	172
9.	Služba socijalne zaštite općine Trnovo	49	26	17	20	29
10.	Ukupno:	5810	3050	2639	2783	3421

U 2020. godini Centar je ulagao posebne napore u cilju zaštite djece, posebno djece bez roditeljskog staranja, primjenom odgovarajućih oblika, mjera i usluga socijalne zaštite. Kako se radi o pravima koja su propisana i Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i Porodičnim zakonom, to je bilo neophodno dodatno angažovanje na realizaciji adekvatne zaštite, primjenom odgovarajućih metoda i tehnika socijalnog rada.

Djeca bez roditeljskog staranja su posebna kategorija korisnika socijalne zaštite čija zaštita zahtjeva i primjenu odredbi Porodičnog zakona. Po Porodičnom zakonu F BiH reguliše se:

- starateljstvo nad maloljetnim licima,
- usvojenje,
- starateljstvo za posebne slučajeve.

U **tabeli 4.** iskazani su podaci koji se odnose na djecu bez roditeljskog staranja, po službama socijalne zaštite općina, prikazani sa stanjem 31.12.2020. godine.

**TABELARNI PREGLED
DJECE BEZ RODITELJSKOG STARANJA PO SLUŽBAMA SOCIJALNE
ZAŠTITE U OPĆINAMA, SA STANJEM 31.12.2020. GODINE**

Tabela 4.

Red. broj	SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE	DJECA BEZ RODITELJSKOG STARANJA					UKUPNO
		Djeca bez oba roditelja	Djeca nepoznatih roditelja	Djeca napuštena od roditelja	Djeca roditelja spriječenih da obavljaju roditeljsku dužnost	Djeca roditelja kojima je oduzeto roditeljsko staranje	
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	NOVI GRAD	18	0	41	57	2	118
2.	NOVO SARAJEVO	1	0	0	28	3	32
3.	CENTAR	2	0	4	31	0	37
4.	STARI GRAD	1	0	4	14	0	19
5.	ILIDŽA SA ODJELJENJ. TRNOVO	5	0	13	18	1	37
6.	HADŽIĆI	0	0	0	7	0	7
7.	VOGOŠĆA	2	0	2	9	0	13
8.	ILIJAS	0	0	4	10	9	23
9.	UKUPNO	29	0	68	174	15	286

Podaci prikazani u **tabeli 5.** odnose se na regulisane oblike i mjere zaštite za djecu bez roditeljskog staranja, sa stanjem 31.12.2020. godine. i pored svih napora za zbrinjavanje djece u druge porodice, odnosno hraniteljske porodice, i dalje dominira institucionalni oblik djece bez roditeljskog staranja.

**TABELARNI PREGLED
DJECE BEZ RODITELJSKOG STARANJA, PREMA REGULISANIM OBLICIMA
SOCIJALNE ZAŠTITE SA STANJEM 31.12.2020. GODINE**

Tabela 5.

Red.	SLUŽBA SOC. ZAŠTITE OPĆINE	DJECA BEZ RODITELJSK OG STARANJA (ukupan broj)	OBLICI ZAŠTITE				
			Smještena u drugu porodicu			Smještena u ustanove socijalne zaštite	Starateljstvo
			Bez novčane naknade	Sa novčanom naknadom	Ukupno		
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	NOVI GRAD	118	30	35	65	53	83
2.	NOVO SARAJEVO	32	0	9	9	23	32
3.	CENTAR	37	3	7	10	27	29
4.	STARI GRAD	19	4	2	6	13	18
5.	ILIDŽA SA ODJELJ. TRNOVO	37	0	6	6	31	48
6.	HADŽIĆI	7	1	2	3	4	7
7.	VOGOŠĆA	13	2	3	5	8	7
8.	ILIJAS	23		1	1	22	19
9.	UKUPNO	286	40	65	105	181	243

U tabeli 6. dati su brožčani pokazatelji djece bez roditeljskog staranja koja su evidentirana u 2020. godini.

**TABELARNI PREGLED
NOVOEVIDENTIRANE DJECE BEZ RODITELJSKOG STARANJA PO
SLUŽBAMA SOCIJALNE ZAŠTITE U OPĆINAMA, U PERIODU
01.01.-31.12.2020. GODINE**

Tabela 6.

Red. broj	SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINA	DJECA BEZ RODITELJSKOG STARANJA					UKUPNO
		Djeca bez oba roditelja	Djeca nepoznatih roditelja	Djeca napuštena od roditelja	Djeca roditelja spriječenih da obavljaju roditeljsku dužnost	Djeca roditelja lišenih roditeljskog staranja	
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	NOVI GRAD	1		8	4		13
2.	NOVO SARAJEVO	1		2	2		5
3.	CENTAR	1			4		5
4.	STARI GRAD						0
5.	ILIDŽA SA ODJELJ. TRNOVO				18		18
6.	HADŽIĆI				3		3
7.	VOGOŠĆA				1		1
8.	ILJAŠ				1		1
9.	UKUPNO	3	0	10	33	0	46

U tabeli 7. iskazani su pokazatelji koji se odnose na regulisane oblike i mjere socijalne zaštite za novoevidentiranu djecu bez roditeljskog staranja, u 2020. godini.

**TABELARNI PREGLED
OBLIKA SOCIJALNE ZAŠTITE REGULISANIH ZA NOVOEVIDENTIRANU
DJECU BEZ RODITELJSKOG STARANJA ZA PERIOD 01.01.-31.12.2020.
GODINU**

Tabela 7.

Red. Broj	SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE	OBLIK SOCIJALNE ZAŠTITE				
		UKUPNO	Smještaj u dom	Usvojenje	Smještaj u drugu porodicu	Starateljstvo
0	1	2	3	4	5	6
1.	NOVI GRAD	13	7		6	7
2.	NOVO SARAJEVO	5	3	1	1	5
3.	CENTAR	5	1		4	5
4.	STARI GRAD					
5.	ILIDŽA SA ODJELJ. TRNOVO	18	14		4	11
6.	HADŽIĆI	3	3			3
7.	VOGOŠĆA	1	1			1
8.	ILIJAS	1		1		2
9.	UKUPNO	46	29	2	15	34

U tabeli 8. dati su brožčani pokazatelji djece, prema prirodi i stepenu ometenosti, po službama socijalne zaštite općina, čija je kategorizacija izvršena u 2020. godini.

Djeca ometena u psihičkom i fizičkom razvoju su, također, kategorija korisnika socijalne zaštite za koju se u 2020. godini, radilo na regulisanju adekvatnih oblika, mjera i usluga socijalne zaštite. Rano otkrivanje i dijagnosticiranje djece ometene u psihičkom i fizičkom razvoju je od ključnog značaja za adekvatnu zaštitu prava i interesa ove djece. Razvrstavanje djece i omladine ometene u psiho-fizičkom razvoju vrši Stručna Komisija za utvrđivanje preostalih sposobnosti i razvrstavanje djece i omladine ometene u psiho-fizičkom razvoju, koja funkcioniše na nivou JU Kantonalni centar za socijalni rad.

Kao i u prethodnim izvještajnim periodima, najviše je djece sa kombinovanim smetnjama, djece ometene u psihičkom razvoju, djece ometene u fizičkom razvoju, potom slijepe i slabovidne djece, djece s poremećajima u govoru i glasu i gluhe i nagluhe djece.

**TABELARNI PREGLED
O UTVRĐIVANJU PREOSTALE SPOSOBNOSTI I RAZVRSTAVANJU DJECE
I OMLADINE OMETENE U PSIHO-FIZIČKOM RAZVOJU PO SLUŽBAMA
SOCIJALNE ZAŠTITE U OPĆINAMA U PERIODU 01.01.-31.12.2020. GODINE**

Tabela 8.

Red. broj	SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE	PRIRODA I STEPEN OMETENOSTI						UKUPNO
		Slijepi slabovid i	Gluhi nagluhi	S poremećajima u govoru i glasu	Tjelesno invalidni	S kombinovanim smetnjama	Mentalno nedovoljno razvijeni	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	NOVI GRAD	1				7		8
2.	NOVO SARAJEVO					1	1	2
3.	CENTAR						1	1
4.	STARI GRAD					3		3
5.	ILIDŽA SA ODJELJ. TRNOVO					2		2
6.	HADŽIĆI					3		3
7.	VOGOŠĆA				1	7		8
8.	ILIJAS				2	2		4
9.	UKUPNO	1	0	0	3	25	2	31

U tabeli 9. iskazani su podaci koji se odnose na kategoriju korisnika socijalne zaštite, djece i odraslih, osoba sa invaliditetom i osoba ometenih u fizičkom i psihičkom razvoju.

**TABELARNI PREGLED
OSOBA SA INVALIDITETOM I OSOBA OMETENIH U FIZIČKOM I PSIHIČKOM RAZVOJU, PREMA PRIRODI I STEPENU OMETENOSTI U 2020. GODINI PO SLUŽBAMA SOCIJALNE ZAŠTITE**

Tabela 9.

Red. broj	SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINA	Sljepi i slabovidni	Gluhi i nagluhi	S poremećajima u govoru i glasu	Tjelesno invalidni	Sa smetnjama u psihičkom razvoju	Sa kombinovanim smetnjama	Invalidnost stečena tokom života	UKUPNO
0	1	2	3	4	5	6	10	11	12
1	STARI GRAD	3	8	3	1	48	54	923	1040
2	CENTAR	82	104	148	189	239	257	323	1342
3	NOVO SARAJEVO	15	16	79	335	101	626	388	1560
4	NOVI GRAD	77	82	53	104	337	137	1926	2716
5	ILIDŽA sa Odjeljenjem TRNOVO	158	37	1	237	137	103	722	1395
6	HADŽIĆI	29	14	8	20	113	53	305	542
7	VOGOŠĆA	10	4	6	32	36	212	288	588
8	ILJAŠ	12	13	6	26	20	46	496	619
9	UKUPNO	386	278	304	944	1031	1488	5371	9802

U **tabeli 10.** iskazani su podaci koji se odnose na broj podnesenih zahtjeva za regulisanje prava na stalnu novčanu pomoć u 2020. godini. Stalnu novčanu pomoć, u skladu sa Zakonom, mogu ostvariti najugroženiji korisnici, odnosno oni koji su nesposobni za rad, nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje i nemaju srodnike koji su ih po zakonu dužni izdržavati.

TABELARNI PREGLED
PODNESENIH ZAHTJEVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA STALNU
NOVČANU POMOĆ, U 2020. GODINI, PO SLUŽBAMA SOCIJALNE ZAŠTITE
PO OPĆINAMA

Tabela 10.

Red. broj	SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE	OBLIK SOCIJALNE ZAŠTITE STALNA NOVČANA POMOĆ			
		Podneseno zahtjeva za ostvarivanje prava u 2020. godini	Ostvarilo pravo u 2020.god.	Nije ostvarilo pravo	Postupak u toku
0	1	2	3	4	5
1.	NOVI GRAD	16	10	1	5
2.	NOVO SARAJEVO	18	15	1	2
3.	CENTAR	16	10	4	2
4.	STARI GRAD	8	5	2	1
5.	ILIDŽA SA ODJELJENJEM TRNOVO	20	16	2	2
6.	HADŽIĆI	6	5	1	0
7.	VOGOŠĆA	3	1	1	1
8.	ILIJAS	4	2	1	1
9.	UKUPNO	91	64	13	14

U tabeli 11. iskazani su podaci koji se odnose na broj podnesenih zahtjeva za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane druge osobe, u toku 2020. godine.

**TABELARNI PREGLED
 PODNESENIH ZAHTJEVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA NOVČANU
 NAKNADU ZA POMOĆ I NJEGU OD STRANE DRUGE OSOBE, U 2020. GODINI,
 PO SLUŽBAMA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINA**

Tabela 11.

Red. broj	SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE	OBLIK SOCIJALNE ZAŠTITE NOVČANA NAKNADA ZA POMOĆ I NJEGU OD STRANE DRUGE OSOBE			
		Podneseno zahtjeva za ostvarivanje prava u 2020.	Ostvarilo pravo u 2020.	Nije ostvarilo pravo	Postupak u toku
0	1	2	3	4	5
1.	NOVI GRAD	41	34	4	3
2.	NOVO SARAJEVO	31	17	11	3
3.	CENTAR	18	7	10	1
4.	STARI GRAD	17	8	7	2
5.	ILIDŽA SA ODJ. TRNOVO	42	15	17	10
6.	HADŽIĆI	24	19	5	0
7.	VOGOŠĆA	11	4	5	2
8.	ILIJAS	37	19	15	3
9.	UKUPNO	221	123	74	24

U tabeli 12. iskazani su podaci koji se odnose na broj podnesenih zahtjeva za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za vrijeme čekanja na zaposlenje.

**TABELARNI PREGLED
 PODNESENIH ZAHTJEVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA NOVČANU
 NAKNADU ZA VRIJEME ČEKANJA NA ZAPOSLENJE, U 2020. GODINI
 PO SLUŽBAMA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINA**

Tabela 12.

Red. broj	SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE	OBLIK SOCIJALNE ZAŠTITE			
		NOVČANA NAKNADA ZA VRIJEME ČEKANJA NA ZAPOSLENJE OSOBA SA PSIHIČKIM I FIZIČKIM SMETNJAMA			
		Podneseno zahtjeva za ostvarivanje prava u 2020. god	Ostvarilo pravo u 2020.god.	Nije ostvarilo pravo	Postupak u toku
0	1	2	3	4	5
1.	NOVI GRAD	25	23	1	1
2.	NOVO SARAJEVO	14	13	0	1
3.	CENTAR	8	5	1	2
4.	STARI GRAD	9	7	0	2
5.	ILIDŽA SA ODJELJENJEM TRNOVO	12	11	0	1
6.	HADŽIĆI	7	7	0	0
7.	VOGOŠĆA	4	2	1	1
8.	ILIJAS	3	3		
9.	UKUPNO	82	71	3	8

U tabeli 13. iskazani su podaci koji se odnose na broj podnesenih zahtjeva za ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu pomoć, u toku 2020. godine.

**TABELARNI PREGLED
 PODNESENIH ZAHTJEVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA JEDNOKRATNU
 NOVČANU POMOĆ, U 2020. GODINI PO SLUŽBAMA SOCIJALNE ZAŠTITE
 OPĆINA**

Tabela 13.

Red. Broj	SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE	OBLIK SOCIJALNE ZAŠTITE JEDNOKRATNA NOVČANA POMOĆ			
		Podneseno zahtjeva za ostvarivanje prava u 2020.god	Ostvarilo pravo u 2020.godini	Nije ostvarilo pravo	Postupak u toku
0	1	2	3	4	5
1.	NOVI GRAD	302	288	8	6
2.	NOVO SARAJEVO	213	182	11	20
3.	CENTAR	90	65	7	18
4.	STARI GRAD	184	160	3	21
5.	ILIDŽA SA ODJ. TRNOVO	110	97	2	11
6.	HADŽIĆI	100	97	1	2
7.	VOGOŠĆA	153	142	1	10
8.	ILIJAS	76	60	12	4
9.	UKUPNO	1228	1091	45	92

U tabeli 14. iskazani su podaci koji se odnose na broj podnesenih zahtjeva za ostvarivanje prava na izuzetnu novčanu pomoć, u toku 2020. godini.

**TABELARNI PREGLED
 PODNESENIH ZAHTJEVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA IZUZETNU
 NOVČANU POMOĆ, U 2020. GODINI PO SLUŽBAMA SOCIJALNE ZAŠTITE
 OPĆINA**

Tabela 14.

Red. broj	SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE	OBLIK SOCIJALNE ZAŠTITE IZUZETNA NOVČANA POMOĆ			
		Podneseno zahtjeva za ostvarivanje prava u 2020. godini	Ostvarilo pravo u 2020. godini	Nije ostvarilo pravo	Postupak u toku
0	1	2	3	4	5
1.	NOVI GRAD	108	94	9	5
2.	NOVO SARAJEVO	69	62	1	6
3.	CENTAR	51	41	1	9
4.	STARI GRAD	39	37	0	2
5.	ILIDŽA SA ODJ. TRNOVO	15	14	0	1
6.	HADŽIĆI	26	26	0	0
7.	VOGOŠĆA	20	18	1	1
8.	ILIJAS	44	36	5	3
9.	UKUPNO	372	328	17	27

5.1.2. Pregled rada Mobilnog tima za prevenciju prosjačenja u 2020.g.

Mobilni tim za prevenciju prosjačenja je u toku 2020. godine realizirao različite aktivnosti u cilju suzbijanja i prevencije prosjačenja, zaštite djece i odraslih izloženih prosjačenju i drugim neprihvatljivim oblicima ponašanja: nasilju, trgovini ljudima, eksploataciji, zanemarivanju, zapuštanju i odavanju društveno neprihvatljivom ponašanju, kao i rad sa migrantima na terenu. Realizovane su sljedeće aktivnosti:

- Obilazak terena i evidentiranje problema sa kojima se suočavaju roditelji i djeca (posjete naseljima/porodicama u lokalnim zajednicama u kojima žive djeca pod rizikom),
- Obilazak raskrsnica na kojima djeca borave i rade, obilazak mjesta u centru grada i parkova,
- Evidentiranje novih korisnika u lokalnoj zajednici ili na ulicama,
- Prvi inicijalni intervju (utvrđivanje identiteta i razloga boravka na ulici i potrebe djeteta),
- Hitne intervencije – odvođenje djece u zdravstvene institucije, službe socijalne zaštite, intervencije sa policijom i tužilaštvom na suzbijanju organizirane trgovine djecom,
- Rad sa porodicom - psihosocijalna podrška porodici,
- Rad na motivaciji za dolazak u Službu za zbrinjavanje djece u stanju potrebe KJU Odgojni centar (ukoliko djetete nije došlo nakon prvog kontakta),
- Podjela odjeće i prehrambenih i higijenskih proizvoda porodicama u lokalnoj zajednici.

U svom svakodnom radu Mobilni tim je saradivao sa različitim vladinim i nevladinim organizacijama, kao i ambasadama, te ostvarivao stalnu saradnju sa:

-Službama socijalne zaštite na području Kantona Sarajevo, zatim sa MUP-om Kantona Sarajevo, potom sa Udruženjem Vaša prava, svim općinskim službama, osnovnim školama, kao i sa različitim institucijama, organizacijama, udruženjima.

Također, isti imaju redovnu saradnja sa Obavještajnom sigurnosnom agencijom BiH, u cilju razmjena informacija o organiziranom prosjačenju.

U toku 2020.godine Mobilni tim Centra obavio je ukupno:

- 270 obilazaka terena (posjete raskrsnicama, centru grada, lokalnim zajednicama u kojima porodice žive). Razlozi izlaska na teren bili su različite naravi, najčešće inicirani od strane Mobilnog tima. Obilasci terena vršeni su u cilju praćenja cjelokupne socijalne slike unutar porodice, evidentiranja stanja na terenu / pružanje psiho-socijalne podrške porodici i djeci i motivacija djece za dolazak u Službu za prihvatanje djece u stanju potrebe, promocija Mobilnog tima, evidentiranje nove djece, utvrđivanje razloga njihovog boravka na ulici,
- Evidentirano je 165 djece (84 dječaka i 81 djevojčica) koji se bave prosjačenjem, pranjem vjetrobranskih stakala, skupljanjem sekundarnih sirovina. 35 djece je novoevidentirano, a 33 djece nije identifikovano zbog udaljavanja i bježanja sa zatečene lokacije.

Od 165 djece koja su pojedinačno evidentirana, na uličnim žarištima, raskrsnicama i u centru grada, Mobilni tim je zabilježio 372 ponovljena kontakta sa istom djecom.

- Evidentirano je 38 roditelja koji su bilio zatečeni u prosjačenju sa mlđb. djecom i to uglavnom majki.
- U prostorije Službe za zbrinjavanje djece u stanju potrebe putem terena upućeno je svako dijete zatečeno na ulicama Kantona Sarajevo,
- U Dom za djecu bez roditeljskog staranja, u saradnji sa Službama socijalne zaštite općine 2 djece,

- U Službe socijalne zaštite općina upućeno je 8 djece koja su zatečena u prosjačenju na različitim lokacijama na području Kantona Sarajevo,
- Odrađeno je 5 hitnih intervencija. Hitne intervencije su vezane za slučajeve trgovine djecom, smještaj djece u institucije, te pružanje urgentne pomoći i pružanje asistencije, kao i pronalaženje lokacija. U saradnji sa pripadnicima policijskih uprava bilo je 10 izlazaka na teren.
- pružanje pomoći porodicama u vidu pružanja asistencije i pružanje materijalne pomoci u vidu prehrambenih i higijenskih paketa, paketi za novorođenčad, odjeca, obuća, školski pribor i novogodišnji paketići. U periodu od marta 2020 do decembra 2020 podjelili smo **123** paketa za novorođene bebe, **375** prehrambenih i higijenskih paketa, **224** novogodišnja paketića.
- Pružanje pomoći porodicama za prikupljanje potrebne dokumentacije kako bi ostvarili pravo na troškove dzenaze, pružanje psihosocijalne podrške i pomaganje korisnicima da napišu zahtjeve, molbe za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite. (4 zahtjeva za troškove dzenaze i 6 zahtjeva/molbi za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite).
- U periodu od januara 2020. g. do decembra 2020.g. po pozivu građana obavljeno je 7 intervencija za djecu koja se bave prosjačenjem.

Ukupno je 165 djece bez nadzora zatečeno na području sljedećih općina Kantona Sarajevo:

- Općina Centar **14 (5 dječaka i 9 djevojčice)**
- Općina Novi grad **25 (16 dječaka i 9 djevojčica)**
- Općina Stari grad **13 (7 dječaka i 6 djevojčica)**
- Općina Novo Sarajevo **15 (6 dječaka i 9 djevojčica)**
- Općina Ilidža **62 (28 dječaka i 34 djevojčice)**
- Općina Vogošća **7 (5 dječaka i 2 djevojčica)**
- Općina Hadžići **13 (8 dječaka i 5 djevojčica)**
- Općina Ilijaš **16 (9 dječaka i 7 djevojčice)**

U periodu od maja 2020. godine do decembra 2020. godine uposlenici Mobilnog tima su obavljali i poslove identifikacije i evidencije djece migranata bez pratnje koji su zatečeni na području Kantona Sarajevo.

U ovom periodu identifikovano je ukupno 127 djece migranata bez pratnje (istovremeno je evidentirano **254** ponovljenih kontakata)., realizirano 16 pratnji od strane mobilnog tima do kampa u Ušivku, te izvršena podjela 190 paketa za djecu bez pratnje koja su na ulici (podjela vode, deka, kabanica, kapa, rukavica, šalova, donjeg veša, trenerki, čarapa, šampona, sapuna, kaladonta, četkica za zube, vlažnih maramica, vreća za spavanje, majica, suhog voća i sl).

5.2. Pregled provedenih aktivnosti u skladu sa Porodičnim zakonom Federacije BiH

Centar je u 2020. godini, u ulozi organa starateljstva, prema odredbama Porodičnog zakona, poduzimao sve mjere, radnje i aktivnosti u cilju zaštite najboljeg interesa djece, ali i odraslih, učestvovao u svim postupcima na sudu gdje se odlučivalo o pravima i interesima maloljetne djece, ali i punoljetnih osoba kojima je oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost. Centar je pružao sudu važnu pomoć, obavještavao ga o činjenicama koje sud nije mogao utvrditi na drugi način, obzirom da je bilo potrebno stručno mišljenje koje u Centru daje stručni tim: socijalni radnik, psiholog, pedagog i pravnik.

Uloga nosioca zaštite porodice koja je Porodičnim zakonom povjerena Centru, u funkciji organa starateljstva, veoma je složena, značajna i odgovorna, jer obuhvata obavljanje poslova vezanih za starateljstvo, poslove zaštite braka, porodice i njenih članova, i obaveze nadzora.

U skladu sa Porodičnim zakonom F BiH, Centar je učestvovao u poslovima:

- *Zaštita braka: pomoć pri saniranju poremećenih bračnih i porodičnih odnosa, posredovanje* prije razvoda braka u kojem se, koristeći se metodama socijalnog rada, psihološkim i pedagoškim nastojalo ukloniti uzroke koji su doveli do poremećenih odnosa i izmiriti bračne partnere, a ukoliko to nije moguće *postići sporazum* o tome s kim će živjeti mlđb. djeca, o osobnim odnosima roditelja i djece, izdržavanju i ostalim sadržajima roditeljskog staranja, *donošenje odluke* o povjeri, izdržavanju i kontaktiranju prije sudske odluke, ukoliko bračni partneri ne postignu sporazum, *davanje mišljenja sudu* o povjeri, izdržavanju i kontaktiranju u brakorazvodnom sporu, *davanje mišljenja za zaključenje braka* prije punoljetstva i sl.

- *Regulisanje odnosa između roditelja i djece: priznavanje očinstva i materinstva, utvrđivanje očinstva i materinstva, osporavanje očinstva i materinstva.* U ovim postupcima organ starateljstva može podnijeti tužbu u ime djeteta ukoliko to ne učini roditelj, te se uključuje prilikom postavljanja posebnog staratelja i zaštite interesa djeteta, praćenje obaveze *izdržavanja* roditelja i djece.

- *Zaštita mlđb. djeteta: usvojenje*, kada vrši pripremu djeteta za usvojenje, stručnu procjenu i odabir porodice za usvojenje, nadzire i prati adaptaciju djeteta u porodici i donosi rješenje o potpunom ili nepotpunom usvojenju, *starateljstvo* nad djecom bez roditeljskog staranja – neposredno starateljstvo i zaštita najboljeg interesa djeteta i postavljanje staratelja, te nadzor nad vršenjem uloge staratelja, *zaštita imovinskih prava djeteta* – davanje saglasnosti na raspolaganje imovinom djeteta, *određivanje ličnog imena, upis u matične knjige.*

- *Vršenje nadzora:* organ starateljstva na osnovu neposrednog saznanja ili obavještenja poduzima mjere radi zaštite najboljeg interesa djeteta – *upozorava* roditelje na propuste i pruža neophodnu pomoć u vršenju roditeljskog staranja, *određuje nadzor* nad vršenjem roditeljskog staranja u slučajevima kada roditelji zanemaruju staranje ili im je potrebna pomoć u staranju o djetetu, inicira i učestvuje u postupku *oduzimanja* roditelju prava da živi sa djetetom i inicira u učestvuje u postupku *oduzimanja* roditeljskog staranja.

- *Zaštita punoljetnih osoba: oduzimanje poslovne sposobnosti* punoljetnim osobama zbog duševne bolesti, zaostalog duševnog razvoja, prekomjernog uživanja alkohola ili opojnih droga, senilnosti ili drugih uzroka koja se nije sposobna brinuti o svojim pravima i interesima – organ starateljstva se uključuje i *postavlja staratelja* osobi kojoj se oduzima ili ograničava poslovna sposobnost, starateljstvo za posebne slučajeve za pojedine poslove ili određenu vrstu poslova radi zaštite prava i interesa određene osobe.

U izvještajnom periodu Centar je postupio po instrukciji resornog ministarstva te formirao posebnu stalnu **Komisiju za starateljstvo** čiji zadatak je ocjena rada i zalaganja staratelja u skladu sa Porodičnim zakonom i proisteklim Pravilnikom kako bi se na jednoobrazan način uspostavilo postupanje po ovom pitanju na nivou Kantona Sarajevo, te spriječile moguće štetne posljedice po osnovu pokretanja tužbi zbog neizvršavanja obaveza utvrđenih Porodičnim zakonom.

U službama socijalne zaštite evidentirano je 795 punoljetna osoba stavljena pod starateljstvo i 243 maloljetnih, kao i 1107 starateljstava za posebne slučajeve.

Osobama pod starateljstvom imenovano je 1038 stalnih staratelja i 1107 staratelj za posebne slučajeve.

Od ukupnog broja staratelja, staratelji su imenovani iz reda zaposlenika organa starateljstva, ali i od strane bližih srodnika, prijatelja ili radnika drugih ustanova.

Bitno je napomenuti da je, usljed velikog broja starateljstava kojima su staratelji imenovani iz reda zaposlenika, stručni radnici Centra imenovana za veći broj štićenika, što svakako dodatno utiče na odgovornost i opterećenje u radu.

Poslovi starateljstva su izuzetno odgovorni poslovi, koji nameću kontinuirane obaveze brige o štićenicima, ostvarivanju njihovih prava i zadovoljavanje osnovnih potreba štićenika, zaštitu njihovih imovinskih prava i sl.

Zaštita i zbrinjavanje maloljetnika – stranaca, djece bez pratnje, je posao koji je obilježio 2020.g., a posebno nakon otvaranja migrantskih centara na području općine Hadžići i Ilidža. Obaveza organa starateljstva je da svakom djetetu imenuje staratelja, uglavnom iz reda zaposlenika Centra.

Obzirom na veliki broj migranata maloljetnika u prethodnom periodu, poslovi starateljstva nad ovim osobama su iziskivali dodatne napore, posebno imajući u vidu ostale specifične razloge: nemogućnost tačne i sigurne identifikacije maloljetnika, nedovoljan broj stručnih radnika, nedovoljno poznavanje novih trendova, kulturološke razlike, jezičke barijere, nedostupnost identifikovanih maloljetnika, promjene iskaza i sl.

Maloljetnici pod starateljstvom - migranti su u nekim slučajevima zahtjevali i dodatnu brigu: smještaj, zdravstvenu zaštitu, zaštitu maloljetnika u sukobu sa zakonom i sl.

Služba socijalne zaštite općine Hadžići je u toku 2020.g. zaprimila 1446 zahtjeva za postavljanje staratelja maloljetniku bez pratnje, a 886 maloljetnika je stavljeno po posebno starateljstvo (svi zahtjevi nisu realizovani, jer za vrijeme trajanja postupka većina maloljetnika veoma brzo napušta mjesto boravka, odnosno zaticanja).

U **tabeli 15** iskazani su podaci o poslovima koji proizilaze iz odredbi Porodičnog zakona u 2020.g.

**TABELARNI PREGLED
POSLOVA IZ PORODIČNOG ZAKONA, PO SLUŽBAMA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINA, ZA 2020. GODINU
JU "KANTONALNI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD" SARAJEVO**

Tabela 15

R.br	Poslovi koji se odnose na primjenu porodičnog zakona	SLUŽBE SOCIJALNE ZAŠTITE U OPĆINAMA																			
		Novi grad		Novo Sarajevo		Centar		Stari grad		Iliđza		Trnovo		Hadžići		Vogošća		Ilijaš		Ukupno	
		PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	Broj posredovanja	200	193	110	94	100	77	70	52	110	87	1	2	50	32	40	47	40	23	721	607
2	Broj odluka organa starateljstva o povjeri, izdržavanju i kontaktiranju sa djecom	4	0	7	3	8	7	2	2	8	6	1	1	1	0	3	2	1	1	35	21
3	Broj mišljenja i prijedloga o povjeri, izdržavanju i kontaktiranju djece u brakorazvodnom sporu	152	130	105	85	100	70	55	50	80	80	1	1	25	22	43	38	25	24	586	500
4	Broj mišljenja i prijedloga o izmjeni sudske odluke o sadržajima roditeljskog staranja	12	13	12	9	5	9	5	0	20	3	1	1	5	2	2	0	5	5	67	42
5	Broj mišljenja za izmjenu sudske odluke o visini izdržavanja	10	14	7	3	7	4	4	3	5	5	1	0	2	3	2	2	2	1	40	35
6	Broj mišljenja o izmjeni sudske odluke o kontaktiranju djece i roditelja	3	2	2	2	2	4	1	0	2	3	1	0	1	0	1	0	1	1	14	12
7	Broj mišljenja u postupku kontaktiranja djeteta sa srođnicima	2	2	1	0	3	2	1	0	3	3	1	0	1	0	1	0	2	1	15	8
8	Izdržavanje braćnog partnera - mišljenje	1	0	1	0	2	2	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	10	2
9	Izdržavanje vanbraćnog partnera - mišljenje	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	9	0
10	Praceenje izdržavanja - zaprimljeni predmeti u toku godine	200	89	70	54	73	54	42	128	35	44	1	0	30	24	20	42	5	11	476	446
11	Praceenje izdržavanja - stanje 31.12.	1000	815	450	488	350	326	360	450	570	399	1	10	70	24	185	191	75	68	3061	2771
12	Davanje mišljenja za sklapanje braka maloljetnim licima	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	9	1

		SLUŽBE SOCIJALNE ZAŠTITE U OPĆINAMA																			
R.br	Poslovi koji se odnose na primjenu porodičnog zakona	Novi grad		Novo Sarajevo		Centar		Stari grad		Ilidža		Trnovo		Hadžići		Vogošća		Ilijaš		Ukupno	
		PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			12	13	14	15	16	17	18	19
13	Mišljenje i prijedlog o povjeri djece iz vanbračne zajednice	18	16	5	5	10	13	10	10	15	11	1	0	5	2	6	4	7	3	77	64
14	Pomoć u staranju o djetetu i zaštita djeteta	20	4	20	11	22	13	12	11	40	19	1	0	5	2	35	12	12	3	167	75
15	Pomoć u otklanjanju poremećenih porodičnih i bračnih odnosa	100	40	25	24	180	69	15	3	20	4	1	0	5	1	15	162	7	20	368	323
16	Upozorenje na propuste u staranju o djetetu i pružanje pomoći u otklanjanju istih	10	8	5	0	5	5	3	0	3	4	1	0	2	6	10	6	1	0	40	29
17	Nadzor nad ostvarivanjem roditeljskog staranja	5	5	2	0	2	1	1	0	2	1	1	0	1	6	1	0	1	0	16	13
18	Oduzimanje roditelju prava da živi sa djetetom	2	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	10	2
19	Oduzimanje roditeljskog staranja	3	1	1	2	1	0	1	0	3	1	1	0	1	0	1	0	1	0	13	4
20	Smještaj djece u ustanovu ili druge porodice radi zaštite najboljeg interesa (čl. 147 PZ)	7	5	1	2	1	1	1	0	6	2	1	0	5	1	1	1	5	1	28	13
21	Utvrđivanje oćinstva i materinstva	10	23	3	0	17	2	2	6	5	8	1	0	2	5	2	2	1	3	43	49
22	Priznavanje oćinstva i materinstva	3	4	1	0	2	5	1	8	9	1	1	0	1	1	2	3	2	0	22	22
23	Osporavanje oćinstva i materinstva	4	5	1	0	1	1	2	0	4	2	1	0	1	0	1	1	1	0	16	9
24	Saglasnost za raspolaganje imovinom	33	28	15	14	25	23	17	9	10	12	1	0	8	4	14	6	7	5	130	101
25	Oduzimanje poslovne sposobnosti	2	9	1	2	4	0	6	5	3	1	1	0	3	1	1	2	5	2	26	22
26	Broj starateljstava nad punoljetnim licima u toku izvještajne godine	15	7	12	3	14	6	8	6	3	1	1	0	3	0	1	4	5	2	62	71
27	Starateljstvo nad punoljetnim licima sa stanjem 31.12.2019.god.	220	209	150	149	125	115	110	109	110	103	5	5	50	42	40	37	25	26	835	795
28	Broj starateljstava nad maloljetnim licima u toku izvještajne godine	12	8	12	5	9	7	8	3	10	16	1	0	1	0	1	0	2	2	56	41
29	Starateljstvo nad maloljetnim licima sa stanjem 31.12.2019.god.	60	83	30	32	30	29	20	18	40	48	1	0	5	7	8	7	20	19	214	243

		SLUŽBE SOCIJALNE ZAŠTITE U OPĆINAMA																			
R.b F	Poslovi koji se odnose na primjenu porodičnog zakona	Novi grad		Novo Sarajevo		Centar		Stari grad		Iliđža		Trnovo		Hadžići		Vogošća		Ilijaš		Ukupno	
		PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020	PLAN 2020	Ostvareno 2020
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			12	13	14	15	16	17	18	19
30	Starateljstvo za posebne slučajeve	80	70	58	21	50	40	42	28	85	22	1	3	48	889	15	18	30	16	409	1107
31	Izdato uvjerenja o poslovnoj spособnosti	500	387	273	221	165	133	290	200	100	84	1	27	90	85	105	114	37	25	1561	1276
32	Davanje mišljenja o procjeni podobnosti podnosioca zahtjeva za usvojenje	1	3	1	1	1	1	1	2	1	2	1	0	1	0	1	0	1	0	9	9
33	Pracjenje djeteta - adaptacioni period	2	0	2	1	2	1	2	1	2	2	1	0	1	0	1	0	1	1	14	6
34	Usvojenje	2	0	2	0	2	0	2	0	2	2	1	0	1	0	1	0	1	1	14	3
35	Određivanje ličnog imena djeteta	2	1	2	5	10	22	1	3	5	9	1	0	1	0	1	1	1	1	24	42
36	Učesće organa starateljstva u građansko - pravnim aspektima međunarodne otmice	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	9	3
37	Učesće organa starateljstva u sudskim postupcima																				
	a. Parnični postupci	330	386	130	208	35	213	5	76	2	90	1	3	1	0	80	78	50	2	634	1056
	b. Vanparnični postupci	15	10	13	5	2	20	12	11	2	6	1	0	8	0	5	7	8	2	66	61
	c. Izvršni postupci	1	2	1	1	1	8	1	0	1	3	1	0	1	0	2	10	2	0	11	24
	UKUPNO	3044	2572	1535	1451	1370	1284	1118	1194	1321	1087	43	52	440	1160	652	797	394	269	9917	9866

5.3. Pregled provedenih aktivnosti u skladu sa Zakonom o hraniteljstvu u Federaciji BiH

Zakonom je propisan kompletan proces odabira hraniteljskih porodica, procjene podobnosti za obavljanje hraniteljstva, edukacije hraniteljskih porodica, smještaja djece i odraslih u hraniteljske porodice, nadzor nad smještajem djece i odraslih u hraniteljskim porodicama, novčane naknade i dr.

Odredbe Zakona o hraniteljstvu tretiraju kako maloljetne, tako i punoljetne osobe.

Poslovi su sadržani u obavezama koje se odnose na provođenja prvostepenih postupaka utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje hraniteljstva, regulisanje smještaja djece u hraniteljske porodice, naknada za hranitelja i naknada za izdržavanje hranjenika, sačinjavanje individualnih planova zaštite djece i odraslih osoba, praćenje ispunjavanja obaveza hranitelja utvrđenih individualnim planom zaštite osobe smještene u porodicu, redovne posjete hraniteljskim porodicama nakon smještaja osoba u istu, pružanje psihosocijalne podrške hraniteljskim porodicama, promociju hraniteljstva, edukaciju zaposlenika i hranitelja.

Za sve hraniteljske porodice JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ je:

- pored dokumentacije koju su dužni pribaviti potencijalni hranitelji, prikupljao potrebnu dokumentaciju i po službenoj dužnosti,
- uradio stručnu procjenu od strane Stručnog tima Centra o ispunjavanju uslova za obavljanje hraniteljstva, gdje su za to stvoreni preduslovi,
- u skladu sa Programom edukacije hranitelja koji donosi Federalni ministar, upućivao je potencijalne hranitelje na edukaciju,
- Centar za socijalni rad je donio rješenja hraniteljskim porodicama o ispunjavanju, odnosno neispunjavanju uslova za obavljanje hraniteljstva, gdje su za to stvoreni preduslovi,
- donio rješenja o smještaju u hraniteljsku porodicu,
- izradio individualne planove zaštite djece i odraslih,
- izvršio redovne posjete porodicama gdje su smještena djeca i odrasli.

U skladu sa programskim ciljevima i raspoloživim sredstvima Centar je u toku 2020. godine radio na promociji hraniteljstva, samostalno i u saradnji sa ostalim organizacijama, učestvovao na tribinama, seminarima, medijskim promocijama.

U 2020.godini je evidentirano 13 nesrodničkih hraniteljskih porodica i 54 srodničke hraniteljske porodice. Imajući u vidu broj djece bez roditeljskog staranja, posebno one smještene u institucije, kao i broj evidentirane djece u porodicama u riziku i broj odraslih osoba koje trebaju smještaj u porodici, ovaj broj je svakako nedovoljan. U toku 2020.g. stavljana je u funkciju nova organizaciona jedinica – Služba za hraniteljstvo, koja je u skladu sa epidemiološkom situacijom i zahtjevima, poštujući sve mjere Kriznog štaba planirala svoje aktivnosti i radila na regrutaciji novih porodica i smještaju većeg broja djece i odraslih u hraniteljske porodice.

U saradnji sa KJU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ i organizacijom Hope and Homes for Children, Centar je aktivno učestvovao u Projektu transformacije Doma, na način da je izvršio analizu svih predmeta djece smještene u Dom, utvrdio mogućnost smještaja u hraniteljsku porodicu ili povratak u biološku porodicu ili usvojenje, izvršio odabir hraniteljske porodice, radio na pripremi djeteta i hraniteljske porodice za smještaj, radio na pripremi djeteta i usvojiteljske porodice na usvojenje, a tamo gdje su stvoreni uslovi radio na pripremi djeteta i biološke porodice za reintegraciju i pripreme djeteta za osamostaljenje

Poslovi koji proizilaze iz Zakona o hraniteljstvu Federacije BiH u 2020.g. iskazani su u tabeli:

**TABELARNI PREGLED POSLOVA PO ZAKONU O HRANITELJSTVU U
2020.GODINI**

Tabela 16.

Red. br.	Poslovi koji se odnose na primjenu Zakona o hraniteljstvu	Službe socijalne zaštite u općinama								
		Novi grad	Novo Sarajevo	Centar	Stari Grad	Ilidža	Hadžići	Vogošća	Ilijaš	Ukupno
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Podneseni zahtjevi za hraniteljstvo	8	3	0	2	2	0	2	2	19
2	Broj stručne procjene podobnosti za obavljanje hraniteljstva	7	3	0	1	2	0	0	0	13
3	Broj hranitelja upućen na edukaciju	8	2	0	1	2	0	2	0	15
4	Broj pozitivnih mišljenja edukatora	8	2	0	1	2	0	2	0	15
5	Broj rješenja o podobnosti za obavljanje hraniteljstva - nesrodničko hraniteljstvo	5	2	0	1	0	0	1	0	9
6	Broj rješenja o podobnosti za obavljanje hraniteljstva - srodničko hraniteljstvo	1	1	0	0	2	0	0	0	4
7	Broj dobivenih saglasnosti za smještaj	13	1	4	1	2	0	0	0	21
8	Broj urađenih rješenja o smještaju u hraniteljsku porodicu za djecu - nesrodničko hraniteljstvo	9	0	3	1	0	0	0	0	13
9	Broj urađenih rješenja o smještaju u hraniteljsku porodicu za djecu - srodničko hraniteljstvo	4	0	0	0	2	0	0	0	6
10	Broj urađenih rješenja o smještaju u hraniteljsku porodicu za odrasle - nesrodničko hraniteljstvo	0	1	0	0	0	0	0	2	3
11	Broj urađenih rješenja o smještaju u hraniteljsku porodicu za odrasle - srodničko hraniteljstvo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Broj individualnih planova za djecu i odrasle	13	10	4	1	2	0	0	0	30
13	Praćenje hranjenika u hraniteljskoj porodici	13	10	7	1	2	0	3	2	38
14	UKUPNO:	89	35	18	10	18	0	10	6	186

5.4. Pregled provedenih aktivnosti u skladu sa Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici FBiH

U skladu sa Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici u F BiH, pored propisanih nadležnosti suda, tužilaštva i policije regulisana je i nadležnost Centra. Nadležnost Centra sadržana je, pored obaveze zaštite osoba izloženih nasilju u porodici, rada sa počiniocem nasilja, i u obavezi vođenja evidencije o izrečenim mjerama prema nasilniku, u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, praćenje izvršavanja i izvještavanje sudova za prekršaje o izvršenju zaštitne mjere.

Aktivnosti Centra u toku 2020. godine u oblasti nasilja u porodici realizovane su kroz:

- intervencije na terenu sa predstavnicima policije u cilju zaštite osoba izloženih nasilju,
- kroz prijave nasilja,
- iznalaženje smještaja za žrtve nasilja (Sigurna kuća, srodnička porodica, druga porodica ili neka druga stambena jedinica),
- psihosocijalna i materijalna podrška žrtvama nasilja u porodici,
- individualni rad sa nasilnikom,
- saradnja sa vladinim i nevladinim organizacijama.

Evidenciju koju vodi nadležni organ starateljstva sačinjava Obrazac 1. koji se čuva u spisu predmeta sa posljednjim izmjenama sadržaja obrasca, a Obrazac 2. Centar je dužan da popunjava jednom godišnje i isti dostavlja Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo.

Podaci o izrečenim zaštitnim mjerama, u 2020. godini bili su slijedeći:

Tabela 17.

Redni broj	SLUŽBA	Broj osoba koje su štice zaštitnom mjerom	Broj nasilnih osoba kojima su izrečene zaštitne mjere	Broj obavještenja nadležnom sudu o izvršenju zaštitne mjere	Broj predloženih prekida zaštitne mjere	Broj predloženih produženja mjere	Broj predloženih zamjena mjere drugom mjerom	Broj dostavljenih izvještaja nadležnom sudu
1	Stari Grad	22	21	0	0	0	0	19
2	Centar	48	46	20	2	2	0	120
3	Novo Sarajevo	58	54	139	1	1	1	139
4	Novi Grad	51	47	20	0	1	0	31
5	Ilidža	52	43	120	1	1	1	71
6	Hadžići	34	19	36	0	0	0	36
7	Vogošća	20	19	17	0	1	0	18
8	Ilijaš	32	24	24	0	0	0	24
9	Ukupno	317	273	376	4	6	2	458

Prema evidenciji Centra, počiniocima nasilja u porodici, u 2020. godini izrečeno je ukupno 630 mjera i to sljedećih:

Tabela 18.

Red. Br.	Služba	Udaljenje iz stana, kuće ili nekog stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću ili neki drugi stambeni prostor	Zabrana približavanja žrtvi nasilja	Osiguranje zaštite osobe izložene nasilju u porodici	Zabrana uznemiravanja i uhođenja osobe izložene nasilju u porodici	Obavezan psihosocijalni tretman	Obavezno liječenje od ovisnosti	UKUPNO
1	Stari Grad	6	22	0	22	1	1	52
2	Centar	6	36	0	40	3	2	87
3	Novo Sarajevo	9	53	0	53	15	4	134
4	Novi Grad	4	44	0	46	3	9	106
5	Ilidža	6	50	2	51	3	6	118
6	Hadžići	0	20	0	20	0	0	40
7	Vogošća	3	19	4	17	0	2	45
8	Ilijaš	2	23	0	23	0	0	48
9	Ukupno:	36	267	6	272	25	24	630

Prema evidenciji, u toku 2020. godine, u Sigurnu kuću, Fondacije lokalne demokratije, smješteno je ukupno 91 osoba:

Tabela 19.

Red. Br	Služba socijalne zaštite općine	OSOBE SMJEŠTENE U SIGURNU KUĆU		
		Smještene od strane Službe socijalne zaštite	Smještene u pratnji policije	Ukupno
0	1	2	3	4
1	Stari grad	2	0	2
2	Centar	0	17	17
3	Novo Sarajevo	0	10	10
4	Novi grad	0	15	15
5	Ilidža sa odj. Trnovo	1	9	10
6	Hadžići	0	8	8
7	Vogošća	0	9	9
8	Ilijaš	19	1	20
9	UKUPNO	22	69	91

5.5. Pregled provedenih aktivnosti u skladu sa Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku

Ovim zakonom, utvrđuju se posebna pravila postupanja prema djeci koja su u sukobu sa zakonom, mladim punoljetnim osobama i djeci koja su žrtve ili svjedoci prema kojima su dužni postupati sudovi, tužiteljstva, ovlaštene službene osobe, organi starateljstva, porodice, škole, institucije na svim nivoima društvene zajednice, kao i drugi učesnici uključeni u krivičnu proceduru.

Obzirom da će tužitelj i sudija za maloljetnike, prethodno razmotriti mogućnost izbjegavanja krivičnog postupka i primjenu načela oportuniteta i težiti rješavanju slučaja maloljetnog počinitelja krivičnog djela, odgojnom preporukom, kada je to u najboljem interesu djeteta, Centar za socijalni rad, u tom postupku ima tada višestruku ulogu. Organ starateljstva ima ulogu u svakom postupku prema maloljetnicima, dajući prijedloge i ukazujući na činjenice i dokaze koji su od važnosti za donošenje odgovarajuće mjere prema maloljetniku. Dakle, Centar ima bitnu ulogu u procesu posredovanja, provođenju i praćenju primjene Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku.

Kada je riječ o izrečenim odgojnim mjerama, Centar kao organ starateljstva je nadležan za izvršenje i praćenje istih. Organ starateljstva je u obavezi da konstantno vodi brigu i pruža zaštitu maloljetnicima koji su u sukobu sa zakonom. U skladu sa odredbama ovog zakona, isti je dužan da poslije izvršenja krivične sankcije, otpuštanja maloljetnika sa izvršenja završne mjere ili kazne maloljetničkog zatvora, posebno brinuti o maloljetniku bez roditelja, kao i o maloljetniku čije su porodične i materijalne prike nesredene.

Napominjemo, da je Centar obavljao i onaj dio poslova i obaveza u koji je uključen na osnovu odredbi Krivičnog zakona FBiH, Zakona o izvršenju sankcija i Zakona o krivičnom postupku, ukoliko nisu u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku. Centar je i u 2019. godini vodio propisanu evidenciju o izrečenim odgojnim mjerama, koja se vodi na osnovu propisa koje donosi Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.

5.6. Pregled provedenih aktivnosti u skladu sa Krivičnim zakonom FBiH

Prema maloljetnim počiniocima krivičnih djela primjenjuju se odredbe Poglavlja X Krivičnog zakona prema kome je definisana uloga Centra kroz institut organa socijalnog staranja.

Dosadašnja saznanja o pojavi odgojne zanemarenosti i odgojne zapuštenosti djece, a koje se manifestuju, između ostalog, i kroz činjenje krivičnih djela maloljetnika, upućuju na važnost i kompleksnost ove pojave. Kako ova problematika vrlo često prevazilazi ovlaštenja i mogućnosti Centra, neophodno je puno angažovanje i ostalih subjekata u državi, odnosno društvu (institucija koje se bave vaspitanjem i obrazovanjem mladih, mjesnih zajednica, općina, Grada, Kantona, MUP-a, Sudova, tužitelja i drugo). Centar je i u toku 2020. godine, učestvovao u pripremim postupcima i predlaganju odgojnih mjera.

U tabeli 20. iskazani su podaci koji se odnose na izrečene odgojne mjere prema maloljetnim počiniocima krivičnih djela, kao i podaci o ostalim poslovima u skladu sa ovim Zakonom i Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku F BiH, u službama socijalne zaštite općina, u 2020. godini.

5.7. Pregled provedenih aktivnosti u skladu sa Zakonom o izvršenju sankcija u Kantonu Sarajevo

Ovim Zakonom između ostalog se uređuju i pitanja izvršenja odgojnih mjera izrečenih maloljetnim počiniocima krivičnih djela (upućivanje u disciplinski centar, pojačan nadzor od strane roditelja, usvojitelja ili staratelja, pojačan nadzor u drugoj obitelji, pojačan nadzor od strane nadležnog organa socijalne zaštite).

Centralno mjesto u izvršavanju odgojnih mjera, ima Centar i to kod izricanja mjere pojačanog nadzora organa starateljstva, mjere pojačanog nadzora roditelja odnosno staratelja i mjere pojačanog nadzora u drugoj obitelji, te samim tim ima obavezu i pratio je izvršenje drugih mjera i sankcija (mjere upućivanja u Disciplinski centar i sankcije maloljetničkog zatvora).

Navedene odgojne mjere izvršavaju se na način i po postupku utvrđenom odredbama ovog Zakona. Pregled navedenih mjera, čije je izvršenje u toku, sadržan je u tabeli br. 20.

TABELARNI PREGLED ODGOJNIH MJERA, KOJE SU U TOKU IZVRŠENJA, U 2020. GODINI, PO SLUŽBAMA SOCIJALNE ZAŠTITE U OPĆINAMA

Tabela 20.

R.br	ODGOJNE MJERE										Ukupno
	Novi Grad	Novo Sarajevo	Centar	Stari Grad	Iliđža	Hadžići	Vogošća	Ilijaš	2020	2020	
0	2	3	4	5	6	7	8	9	10	2020	
I	Mjere upozorenja										3
1	0	0	0	0		1			1	0	
II	Odgojne mjere - Ukupno (1+2+3+4+5+6)										45
1	0	5	8	1	4	2	1	0	0	6	
2	6	1	1		1					9	
4			0		0					0	
5			0		0					0	
6	18	4	3	1	3		1			30	
	24	5	8	1	4		1			43	
II A	Posebne obaveze - ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)										46
1	7	1	2			1				11	
2			0							0	
3	3	1	3		1					8	
4	4	1	0	1						6	
5			3							3	
6			0							0	
7	1		0							1	

	Novi Grad		Novo Sarajevo		Centar		Stari Grad		Ilidža		Hadžići		Vogošća		Ilijaš		Ukupno	
	2020		2020		2020		2020		2020		2020		2020		2020		2020	
0	2	1	3	4	5	6	7	8	9	10								
8	10	da se uključi u određene sportske i rekreativne aktivnosti	1	0	0	1	1	1	1	12								
9	4	da bez posebne saglasnosti suda ne može napustiti mjesto prebivališta ili boravišta		0	0					5								
10	0	Ukupno broj maloljetnika kojima su izrečene posebne obaveze:	11	1	8	1	1	1	1	22								
III	4	Zavodske mjere - ukupno (1+2+3+4)	1	2	0	1	1	0	1	9								
1	2	Upućivanje u odgojnu ustanovu	1	1						4								
2	2	Upućivanje u odgojno-popravni dom		0		1				3								
3		Upućivanje u posebnu ustanovu za liječenje i osposobljavanje		0						0								
4		Upućivanje u maloljetnički zatvor		1						2								
	4	Ukupno broj maloljetnika kojima su izrečene zavodske mjere:	1	2		1				15								
II	28	UKUPNO ODGOJNE MJERE (I+II+III)	7	11	1	5	4	1	0	57								
R.br		ODGOJNE PREPORUKE																
IV	1	Odgojne preporuke - ukupno (1+2+3+4+5+6)	0	17	1	0	0	0	0	19								
1	1	Lično izvinyjenje oštećenom		1	1					3								
2		Nadoknada štete oštećenom		1						1								
3		Redovno pohtadanie škole (odlazak na posao)		2						2								
4		Uključivanje u rad, bez nadoknade, u humanitarne organizacije ili poslove socijalnog, lokalnog ili ekološkog sadržaja		0						0								

	Novi Grad		Novo Sarajevo		Centar		Stari Grad		Iliđza		Hadžići		Vogošća		Ilijaš		Ukupno	
	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020
0	2	1	3	4	5	6	7	8	9	10								
5		Liječenje u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi (bolničko ili ambulatno)		0														0
6		Uključivanje u pojedinačni ili grupni tretman odgojnih, obrazovnih, psiholoških i drugih savjetovališta	13															13
	1	<i>Ukupan broj maloljetnika kojima su izrečene odgojne preporuke:</i>	17		1													19
V	63	POSLOVIZA TUŽILAŠTVO	31	80	9	19	4	11	2	219								
1	19	Mišljenje o cjelishodnosti pripremnog postupka	9	7														35
2	19	Socijalna anamneza	18	69	7	15	2	7	2	139								
3	25	Naredba o neprovođenju pripremnog postupka	4	4	2	4	2	4	2	45								
VI	2	PRIPREMNI POSTUPCI PREMA MALOLJETNICIMA:	5	5	0	0	2	0	1	10								
VII	19	PREKRAŠAJNI POSTUPCI PREMA MALOLJETNICIMA – Ukupno:	69	69	16	0	4	6	0	114								
VII A	0	Prekrajni postupci prema maloljetnicima - Odgojne mjere - ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8)	2	0	0	1	0	1	0	4								
1		Nalaganje ličnog izviničenja oštećenom		1					1									2
2		nalaganje redovnog pohađanja škole		2														2
3		rad za opće dobro na slobodi		0														0
4		nalaganje prihvatanja odgovarajućeg zaposlenja		0														0
5		nalaganje maloljetniku da posjećuje odgojne, obrazovne, psihološke i druge vrste savjetovališta		2														15
6		nalaganje maloljetniku da se suzdržava od konzumiranja alkoholnih pića i opojnih droga		0														0
7		zabrana druženja s osobama koje imaju loš uticaj na maloljetnika		3					1									4
8		policajska kontrola kretanja poslije određenog vremena		0														0
		<i>Ukupan broj maloljetnika kojima su izrečene odgojne mjere:</i>	19		1	1	5	0	1	21								
VIII	4	SANKCIJE	2	8	3	9	5	0	1	32								
1	1	Novčana kazna		4		0	2		0	7								
2	1	Uvjetna osuda		0	1	5	2		1	10								
3	2	Ukor		2	4	2	1		1	15								
				0		0				0								0

	Novi Grad	Novo Sarajevo	Centar	Stari Grad	Iliđža	Hadžići	Vogošća	Ilijaš	Ukupno
	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020
0	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4			0						0
4.a.			0						0
4.b.			0						0
	3	2	8	4	0			1	18
	<i>Ukupni broj maloljetnika kojima su izrečene sankcije:</i>								
IX	294	147	556	146	138	180	103	435	1999
1	45		135	24	32	15	16	6	273
2	9	7	19	6	3	22	9	8	83
3	0		4	1	0	2	2	0	9
4	4		20	2	1	10	1	1	39
5	5		0	3	2	3	0	0	13
6	151	87	215	74	45	72	31	365	1040
7	37	43	70	22	38	48	27	45	330
8	14	5	18	8	4	1	7	7	64
9	27	0	50	6	9	5	4	1	102
10	2	5	25	0	4	2	6	2	46

5.8. Pregled provedenih aktivnosti u skladu sa Zakonom o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama

Ovim Zakonom propisan je način organizovanja i provođenja zaštite kao i postupanje prema osobama sa duševnim smetnjama. Centar je u provođenju odredbi ovog Zakona učestvovao u postupku potrebe regulisanja prisilne hospitalizacije, kao i daljeg tretmana sa duševnim smetnjama. Također, pokrenuti su postupci za oduzimanje poslovne sposobnosti i regulisanje starateljstva nad odraslim licima sa duševnim smetnjama. Centar je pružao psiho-socijalnu i materijalnu podršku porodicama osoba sa duševnim smetnjama.

U toku godine radilo se na poboljšanju i unapređenju već uspostavljene saradnje sa zdravstvenim ustanovama za duševno oboljela lica i sudovima, u cilju regulisanja potrebne zaštite osoba sa duševnim smetnjama. U saradnji sa psihijatrijskim klinikama, Centar je primao obavijesti o hospitalizaciji i otpustu sa liječenja i obavijesti o prisilnoj hospitalizaciji pacijenata, u cilju poduzimanja daljih mjera u skladu sa nadležnostima Centra i zakonskim odredbama, te posebno usko sarađivao sa centrima za mentalno zdravlje u zajednici.

5.9. Pregled provedenih aktivnosti u skladu sa Zakonom o ličnom imenu

Zakonom o ličnom imenu uređuje se sadržaj, korištenje, određivanje i promjena ličnog imena državljanima Federacije Bosne i Hercegovine, kao i druga pitanja koja se odnose na lično ime. Iz odredbi navedenog Zakona proizilaze i obaveza Centra kao organa starateljstva i to u slijedećim situacijama:

-Kada se roditelji nisu sporazumjeli o ličnom imenu djeteta, te u tom slučaju lično ime određuje Centar. Centar je dužan pokrenuti postupak za određivanje ličnog imena djeteta, u roku od 15 dana od dana prijema obavijesti od matičara da se roditelji nisu sporazumjeli o ličnom imenu djeteta.

-U slučaju da oba roditelja nisu živa ili nisu u mogućnosti vršiti roditeljsko staranje, lično ime određuje lice kojem je povjereno staranje o djetetu, ali uz saglasnost Centra, odnosno organa starateljstva.

-Također, lično ime određuje organ starateljstva, u slučaju djeteta čiji su roditelji nepoznati.

-Centar ima ulogu i u slučaju prestanka usvojenja, obzirom da po prestanku usvojenja, usvojenik može uzeti lično ime koje je imao prije usvojenja, a ako je usvojenje prestalo prije nego što je usvojenik navršio 18 godina, izjavu o uzimanju ličnog imena, daju lica ovlaštena za određivanje ličnog imena, odnosno, organ starateljstva.

-Centar ima obavezu i kada je riječ o promjeni ličnog imena, u slučaju kada se lično ime maloljetnom djetetu mijenja, ali na zahtjev staratelja, onda je isti dužan dati svoju saglasnost.

Također, u slučaju da drugi roditelj nije dao saglasnost za promjenu ličnog imena maloljetnom djetetu, odluku u sporu donijet će nadležni organ starateljstva. Podaci o broju postupaka iskazani su u tabeli br. 15.

5.10. Pregled provedenih aktivnosti u skladu sa Zakonom o matičnim knjigama

Iz odredbi navedenog Zakona proizilaze i neke obaveze Centra kao organa starateljstva, naročito u onim slučajevima kada roditelji nisu prijavili ime djeteta u roku, a paralelno, u skladu s istim organ starateljstva ima obavezu i po osnovu odredbi Zakona o ličnom imenu. S druge strane ako se radi o punoljetnom licu, organ starateljstva po prijemu obavještenja od strane matičara, dužan je tom licu imenovati posebnog staratelja u skladu sa odgovarajućim odredbama Porodičnog zakona, koje se odnose na to pitanje i koji će osigurati provođenje postupka naknadnog upisa tog lica u matičnu knjigu rođenih ili dopunu podataka u toj knjizi. Centar ima obavezu i prilikom upisa djeteta čiji su roditelji nepoznati, jer se i upis u matičnu knjigu rođenih vrši na osnovu pravomoćnog rješenja nadležnog organa starateljstva, koje taj organ dostavlja nadležnom Matičnom uredu. U slučaju usvojenja djeteta i upisa djeteta u matičnu knjigu rođenih, organ starateljstva također, ima bitnu ulogu, jer se isti vrši na osnovu pravomoćnog rješenja nadležnog

organa starateljstva o potpunom ili nepotpunom usvojenju djeteta. Upis raskida usvojenja u matičnu knjigu rođenih vrši se također na osnovu pravomoćnog rješenja organa starateljstva o raskidu usvojenja. Iz odredbi ovog Zakona, Centar ima obavezu pružanja besplatne stručne pomoći, kao i ostalih potreba, a koje se odnose na upis lica u matičnu knjigu rođenih i knjigu umrlih, licima koja imaju status socijalno ugroženih lica ili nacionalnih manjina, te je istim dužan postaviti posebnog staratelja u cilju regulisanja navedenog.

5.11. Pregled provedenih aktivnosti u skladu sa Zakonom o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine

Na osnovu ovog Zakona, Centar ima određene obaveza koje proizilaze iz istog. Nadležni Centri za socijalni rad, obavezuju se da dostave relevantne podatke o adresama stanovanja štićenika i korisnika svojih usluga, državljana Bosne i Hercegovine koji u postupku prijave prebivališta ne mogu osigurati dokaze nadležnom tijelu za prijavu prebivališta radi dokazivanja valjane osnove za prijavu prebivališta na adresi na kojoj se prijavljuju. Također, državljanima Bosne i Hercegovine, koji se nalaze u stanju socijalne potrebe i ne mogu osigurati dokaze u skladu sa odredbama ovog Zakona, a koji se ne nalaze na službenoj evidenciji Centara za socijalni rad kao korisnici, isti mogu zahtjevati od nadležnih Centara pomoć u pribavljanju dokaza o valjanoj osnovi za prijavu prebivališta na adresi na kojoj se prijavljuju. Osobi koja nema mjesto i adresu stanovanja niti sredstva kojima bi mogla namiriti potrebu stanovanja (beskućnik) nadležni Centri za socijalni rad mogu omogućiti da prijavi prebivalište na adresi ustanove Centra, a u tom slučaju beskućnik je dužan nadležnom tijelu i Centru za socijalni rad dostaviti adresu za kontaktiranje, koja može biti kod fizičke ili pravne osobe uz njihovu saglasnost.

5.12. Pregled provedenih aktivnosti u skladu sa Zakonom o slobodi pristupu informacijama FBiH

U skladu sa ovim Zakonom u 2020.g. riješeno je 17 zahtjeva, na zahtjev građana, korisnika usluga u JU „Kantonalni centar za socijalni rad“.

5.13. UREDBE

5.13.1. Uredba o subvencioniranju troškova grijanja

Uredbom o subvencioniranju troškova grijanja propisani su korisnici prava na subvencioniranje troškova grijanja, uslovi, način i postupak za ostvarivanje prava.

Po navedenoj Uredbi, pravo na subvencioniranje troškova grijanja za prva tri mjeseca 2020.godine (januar, februar, mart) ostvarilo je **4208** domaćinstava.

Pravo na subvencioniranje troškova grijanja za novembar i decembar 2020. godine ostvarilo je, **2544** domaćinstava.

U **tabeli 21.** iskazan je broičani prikaz korisnika prava na subvenciju troškova grijanja, po službama socijalne zaštite, u toku 2020.godine po mjesecima u kojima korisnici ostvaruju pravo na subvenciju.

**TABELARNI PREGLED
KORISNIKA SUBVENCije TROŠKOVA GRIJANJA, PO SLUŽBAMA
SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINA, U 2020. GODINI**

Tabela 21.

Red. Br.	Služba socijalne zaštite općine	Januar	Februar	Mart	Novembar	Decembar
1.	Novi grad	301	301	301	278	278
2.	Novo Sarajevo	217	217	217	201	201
3.	Centar	167	167	167	154	154
4.	Stari grad	166	166	166	147	147
5.	Ilidža	151	151	157	145	145
6.	Trnovo	32	32	31	33	33
7.	Hadžići	79	79	79	61	61
8.	Vogošća	50	50	50	51	51
9.	Ilijaš	238	238	238	202	202
10.	UKUPNO	1401	1401	1406	1272	1272

5.13.2. Uredba o plaćanju troškova dženaze/sahrane/ukopa za socijalne kategorije

Navedena Uredba utvrđuje korisnike prava na regulisanje naknade troškova dženaze/sahrane/ukopa, uslove, način, postupak, te sredstva za finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava na regulisanje tih troškova.

Pravo na regulisanje navedenih troškova može se ostvariti pod uslovom da je preminulo lice ili član porodice, evidentiran kao korisnik stalne novčane pomoći, te stara lica bez porodičnog staranja, koja su smještena u ustanove socijalne zaštite.

Troškovi dženaze/sahrane/ukopa, obuhvataju troškove tehničkog dijela i troškove vjerskog obreda. Na osnovu Uredbe, u 2020. godini, za 92 lica su plaćeni troškovi dženaze/sahrane/ukopa.

5.13.3. Uredba o priznavanju prava na topli obrok u Javnim kuhinjama Kantona Sarajevo

Navedena Uredba utvrđuje korisnike prava na topli obrok u javnim kuhinjama, uslove, način i postupak za ostvarivanje prava. U 2020. godini ukupan broj korisnika bio je 2849.

Prikaz broja korisnika, odnosno toplog obroka, po službama socijalne zaštite općina, u javnim kuhinjama u Kantonu Sarajevo, za 2020. godini iskazan je u tabeli 22.

**TABELARNI PREGLED
KORISNIKA TOPLOG OBROKA U JAVNIM KUHINJAMA
U KANTONU SARAJEVO, U 2020. GODINI**

Tabela 22.

Red. broj	Služba socijalne zaštite općine	KUHINJE						
		„Crveni križ“	Caritas	Kruh Svetog Ante	Merhamet	Stari grad	Dobrotvor	Ukupno
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Stari grad	23	0	6	1	323	5	358
2	Centar	179	1	69		87	6	342
3	Novo Sarajevo	346	20	104	63	74	9	616
4	Novi grad	185	29	90	419	33	13	769
5	Ilidža sa odj. Trnovo	126	1	3	204	3	9	346
6	Hadžići	8	1		16	135		160
7	Vogošća	104				2	1	107
8	Ilijaš	145					6	151
9	Ukupno	1116	52	272	703	657	49	2849

Po Uredbi o priznavanju prava na topli obrok u javnim kuhinjama Kantona Sarajevo, službe socijalne zaštite donose rješenja o priznavanju prava na topli obrok novim podnosiocima zahtjeva. Po službenoj dužnosti u službama socijalne zaštite općina, u 2020.g. izvršena je provjera rješenja, te ukoliko nije bilo promjene kod korisnika koji i dalje ispunjavaju uslove, izdate su kartice za topli obrok za 2021.godinu.

5.13.4. Uredba o dodjeli novčanog iznosa namijenjenog za lične potrebe lica koja su smještena u ustanove socijalne zaštite

Ovom Uredbom se utvrđuju lica kojima se na ime ličnih potreba dodjeljuje novčani iznos namijenjen za lične potrebe.

Licima koja su smještena u ustanove socijalne zaštite, Kantonalni centar za socijalni rad donosi Rješenja o smještaju, te u potpunosti ili djelimično snosi troškove smještaja u ustanovu, te dodjeljuje mjesečno na ime ličnih potreba novčani iznos od 30,00 KM (tzv. džeparac).

Za navedeno, odnosno za dodjelu džeparca, Kantonalni centar za socijalni rad je u obavezi da donosi Rješenja kojim ova lica ostvaruju pravo na smještaj u ustanovu.

5.13.5. Uredba o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima

Postupajući u skladu sa odredbama Uredbe o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima, JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ je i u toku 2020. godine radio na aktivnostima na pripremi preduslova za primjenu odgojnih preporuka koje su regulisane ovom Uredbom. Organ starateljstva ima obavezu uključivanja u sve postupke koji se vode prema maloljetniku. Uredba je predvidjela odgojne preporuke u čijoj je realizaciji neophodno uključivanje i organizacija i ustanova u javnom i društvenom sektoru.

Također, predstavnici svih službi socijalne zaštite općina su se u toku 2020.godine kontinuirano educirali i za što kvalitetniju primjenu „Zakona o zaštiti i postupanju s djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku“, s ciljem sticanja posebnih znanja i kontinuiranog stručnog osposobljavanja i usavršavanja lica koja rade na poslovima prijestupništva mladih i krivičnopravne zaštite djece i maloljetnika u Federaciji Bosne i Hercegovine.

OBEZBJEĐENJE UVJETA ZA IZRICANJE POSEBNIH OBAVEZA I ODGOJNIH PREPORUKA

U skladu s Pravilnikom o primjeni odgojnih mjera posebnih obaveza prema maloljetnim učiniocima krivičnih djela ("Službene novine Federacije BiH" broj 10/15), Centar je Ministarstvu pravde dostavio listu ustanova i organizacija u kojima se može izvršavati posebna obaveza. Ministarstvo pravde je na temelju dostavljenog spiska potpisalo Sporazum sa organizacijama u kojima će se i u toku 2020.godine izvršavati posebne obaveze.

Centar, u skladu s Pravilnikom o utvrđivanju općih kriterija za izbor odgovarajućih preduzeća, ustanova ili organizacija u javnom i društvenom sektoru u kojima će se provoditi odgojna preporuka izrečena maloljetniku ("Službene novine Federacije BiH" broj: 17/18), proveo postupak i izvršio izbor ustanova i nevladinih organizacija u kojima će se izvršavati odgojna preporuka uključivanje u rad, bez naknade u humanitarne organizacije ili poslovne socijalnog, lokalnog ili ekološkog sadržaja. Sa izabranim ustanovama i organizacijama (KJU "Gerontološki centar", KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Servis centar za podršku porodicama djece i osoba s poteškoćama u razvoju "Dajte nam šansu" i Savez organizacija za podršku osobama s intelektualnim poteškoćama F BiH "SUMERO") Centar je potpisao Sporazume o provođenju odgojne preporuke, koje je zajedno s planovima i programima rada sa maloljetnicima kojima je izrečena odgojna preporuka i izjavama dostavio Sudu i Tužilaštvu.

5.13.6. Uredba o sufinansiranju troškova podstanarstva

Ovom Uredbom se uređuje ko se smatra licem u stanju socijalne potrebe, kojim licima se obezbjeđuje sufinansiranje podstanarstva, način i kriteriji u skladu sa kojima se ostvaruje pravo na sufinansiranje troškova podstanarstva, sredstva za sufinansiranje, te druga pitanja za provedbu ove Uredbe. Obaveza JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ u skladu sa ovom Uredbom je da izvrši uvid u cjelokupnu materijalnu, socijalnu i zdravstvenu situaciju lica u stanju socijalne potrebe, te donese svoje mišljenje o potrebi obezbjeđenja privremenog smještaja, koje se dostavlja Ministarstvu na saglasnost. Nakon dobijene saglasnosti od strane Ministarstva, Centar izdaje uvjerenje o sufinansiranju troškova podstanarstva i sa korisnikom zaključuje ugovor o sufinansiranju podstanarstva.

5.14. ODLUKE

5.14.1. Odluka o davanju u podzakup stanova, poslovnih prostora i garaža u objektima 0-9, 0-10 na lokaciji „OTES“ i Odluka o oslobađanju troškova ili dijela troškova zakupnine stana i troškova održavanja zajedničkih prostorija i uređaja u objektima 0-9 i 0-10, na lokaciji „OTES“

Po osnovu ove Odluke, tokom 2020. godine, pratilo se socijalno stanje porodica koje su dobile stan u zakup, na lokaciji 0-9, 0-10 „Otes“, po potrebi se obavještavalo resorno Ministarstvo, a najmanje jednom godišnje.

5.14.2. Odluka Vlade FBiH o provedbi mjera za smanjenje troškova električne energije kućanstvima i stimulaciji energetske efikasnosti

Ova Odluka odnosi se na kupce električne energije iz kategorije kućanstava, koji koriste penziju do iznosa zajamčene penzije, kao i korisnike zajamčene penzije, te kupce koji ostvaruju pravo na stalnu novčanu pomoć, koji imaju izdata rješenja od nadležne Službe/Centra za socijalni rad u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Centar je sudjelovao u provedbi ove Odluke, obzirom da ista obuhvata korisnike Centra, na način da je pratio sve promjene vezane za ostvareno pravo na stalnu novčanu pomoć, te iste prijavljivao resornom Ministarstvu, kroz izmjene i dopune spiskova korisnika, svakog mjeseca redovno.

5.15. PROTOKOLI O SARADNJI

Poslovi koji su dogovoreni potpisanim protokolima o saradnji, u toku 2020. godine realizovani su na način kako je i dogovoreno istim.

5.15.1. Protokol o saradnji i postupanju u slučajevima protivpravnog ponašanja na štetu djece u Kantonu Sarajevo – Anex protokola o saradnji i postupanju u slučajevima protivpravnog ponašanja na štetu djece u Kantonu Sarajevo

Protokol je dana 02.10.2018. godine potpisan između Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i zbjeglice KS, Ministarstva unutrašnjih poslova KS - Uprava policije, Ministarstva zdravstva KS, Ministarstva pravde i uprave KS, Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade KS, Kantonalnog tužilaštva KS, Kantonalnog suda u Sarajevu, Općinskog suda u Sarajevu, Zavoda za pružanje besplatne pravne pomoći KS, JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i KJU „Odgojni centar KS“, čija je svrha saradnja potpisnica Protokola u cilju sprječavanja prosjačenja, skitnje, eksploatacije djece, kao i svih vidova zloupotrebe i protivpravnih ponašanja na štetu djece u KS.

U skladu sa Pravilnikom o radu Centra i ovim Protokolom, svakodnevno su realizovane pripravnosti stručnih radnika izvan radnog vremena, u dane vikenda i u dane praznika. Ukupno je realizovano 452 pripravnosti u toku kojih je obavljeno 91 različitih intervencija u pratnji policije, i u saradnji sa različitim zdravstvenim ustanova i ustanovama socijalne zaštite.

Te intervencije su se odnosile na: zaštitu od nasilja u porodici, zaštitu djece i maloljetnika, zaštitu odraslih, starijih osoba, kroz upućivanje u zdravstvene institucije, smještaj u ustanove socijalne zaštite, prisustvo saslušanja maloljetnika u policijskim organima i sl.

TABELARNI PREGLED

pripravnosti radnika izvan radnog vremena, dane vikenda i u dane praznika u toku 2020. godine

Tabela 23.

Red broj	Naziv aktivnosti	Službe socijalne zaštite općina								
		Novi Grad	Novo Sarajevo	Centar	Stari Grad	Hadžići	Vogošća	Ilijaš	Ukupno	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2.	Pregled broja pripravnosti radnika u toku godine	102	112	55	82	78	1	10	12	452
3.	Pregled broja intervencija u toku pripravnosti po Službama	25	21	9	14	14	1	5	2	91

5.15.2. Protokol o radu i saradnji koordinacionog tijela na prevenciji, zaštiti i borbi protiv nasilja u porodici u Kantonu Sarajevo

Protokol o saradnji je potpisan 01.06.2018.g. između Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice KS, Ministarstva unutrašnjih poslova KS, Ministarstva unutrašnjih poslova KS – Uprava policije, Ministarstva zdravstva KS, Ministarstva pravde i uprave KS, Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade KS, Kantonalnog tužilaštva KS, NVO Fondacija lokalne demokratije i Koordinacionog odbora udruženja osoba sa invaliditetom u KS.

Protokolom se uređuju prava, obaveze i načini postupanja potpisnika Protokola u osiguranju prevencije svih pojava oblika nasilja u porodici, postupanje kod prijave ili saznanja o slučajevima nasilja u porodici, pružanje zaštite žrtvama nasilja u porodici, kao i načini međusobne saradnje potpisnika na unapređenju sistema zaštite od nasilja u porodici.

5.15.3. Protokol o saradnji u postupku prihvata, proprata i privremenog zbrinjavanja djece bez pratnje koja se vraćaju u BiH po osnovu sporazuma o readmisiji

Ovim Protokolom regulišu se načini saradnje između Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH (u daljem tekstu: MLJPI), Ministarstva za rad, socijalnu politiku raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo), JU „Kantonalni Centar za socijalni rad“ (u daljem tekstu: KCSR), KJU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ Sarajevo (u daljem tekstu: Dom) i Fondacije bosanskohercegovačka inicijativa Žena (u daljem tekstu: BHWI) u postupcima, obavještanja, imenovanja posebnog staratelja, prihvata, proprata i privremenog zbrinjavanja djeteta bez pratnje.

Odmah po prijemu informacije o najavi povratka djeteta bez pratnje Centar po osnovu sporazuma o readmisiji od strane Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, dužan je pokrenuti postupak i bez odlaganja donijeti rješenje o imenovanju posebnog staratelja, kojim će definisati prava i obaveze posebnog staratelja u odnosu na specifičnosti povratka po osnovu Sporazuma o readmisiji, te prema zakonskoj regulativi vršiti redovne dužnosti vezane za dužnosti organa starateljstva.

5.15.4. Protokol o saradnji u unapređenju kvalitete socijalnog rada, brže integracije na tržištu socijalno ugroženih kategorija i doprinos općedruštvenoj koristi u ovoj oblasti

Protokol je potpisan 15.03.2016. godine između Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice KS, Fakulteta političkih nauka, KJU „Porodično savjetovalište“, KJU „Odgojni centar za maloljetnike“, JU „Kantonalni centar za socijalni rad“, KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“, KJU „Gerontološki centar“, JU Terapijska zajednica – Kampus KS, KJU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ i JU „Služba za zapošljavanje KS“.

Ovim Protokolom se uređuju međusobni odnosi potpisnica u provođenju i unapređenju socijalnog rada, rada sa nezaposlenim socijalno ugroženim kategorijama, te uspostavljanju kvalitetnije saradnje između resornog ministarstva, ustanova socijalne zaštite, Službe za zapošljavanje i Fakulteta političkih nauka u Sarajevu, a u skladu sa sačinjenim Programom zajedničkog djelovanja.

5.15.5. Protokol o saradnji u transformaciji KJU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ u ustanovu socijalne zaštite koja će pružati niz usluga podrške pravima djece/mladih da odrastaju u porodici

Protokol je potpisan dana 26.07.2019.g.g između Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, KJU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ Sarajevo, JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i Predstavništvo „Hope and Home for Children“ u BiH.

Protokolom o saradnji potpisnici/partneri regulišu međusobnu saradnju na implementaciji projekta „Transformacija KJU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ u niz novih usluga koje će podržati odrastanje djece u porodicama“ i to principe rada, način upravljanja Projektom, odgovornosti partnera i vremenske rokove. Potpisnici Projekta su dužni osigurati da se sve aktivnosti sprovode u skladu sa principima koje promovišu domaći i međunarodni dokumenti iz oblasti socijalne zaštite djece.

JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ kroz svoje zadatke i obaveze aktivno učestvuje u implementaciji projekta i to koordinirajući aktivnostima iz svoje nadležnosti, davanjem podataka o djeci koja su obuhvaćena inicijalnom procjenom u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka, na raspolaganje HHC-u, organizovanjem posjeta porodicama i srodnicima smještene djece i učestvovanjem u davanju preporuka za svako smješteno dijete, kao i učestvovanjem u radu radne grupe na izradi okvirnog plana za transformaciju Doma.

5.15.6. Protokol o nastavku saradnje u programu „Stariji brat starija sestra“

Potpisan je između JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i organizacije „Narko - Ne“, Sarajevo. Protokolom su utvrđene obaveze JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i NVO Narko-Ne u pripremi i implementaciji mentorskog programa za socijalno uključivanje djece u riziku "Stariji brat - starija sestra". Korisnici projekta su djeca u riziku od zloupotrebe narkotika i u riziku od maloljetničkog prestupništva.

Centar ima obavezu da omogući realizaciju projekta, zatim da imenuje stručne saradnike koji će biti uključeni u projekat, da informiše općine u kojima se implementira projekat i dogovori saradnju, te da u skladu sa svojim mogućnostima podržava razvoj i proširenje projekta.

5.15.7. Sporazum o saradnji u prevenciji institucionalizacije i deinstitutionalizacija osoba sa invaliditetom u KS – Anex Sporazuma o saradnji na prevenciji institucionalizacije i deinstitutionalizacija osoba sa invaliditetom u KS

Sporazum je potpisan 14.07.2017.g. između Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice KS, JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i Ustanove „SUMERO centar za podršku osobama sa invaliditetom u lokalnoj zajednici“ kojim je regulisan način saradnje između potpisnika, u cilju provedbe programa prevencije institucionalizacije i deinstitutionaloizacije osoba sa invaliditetom.

Cilj Sporazuma je i uspostava novih modela socijalnih usluga i podrške osobama sa invaliditetom i njihova uključenost u lokalnu zajednicu.

5.15.8. Sporazum o saradnji sa KJU „Gerontološki centar“ o provođenju odgojne preporuke prema maloljetnicima

Sporazum je zaključen dana 25.04.2018. godine između JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i KJU „Gerontološki centar“ u cilju provođenja odgojne preporuke prema maloljetnicima, u skladu sa rješenjem sudije za maloljetnike o izricanju odgojne preporuke kojim se maloljetniku nalaže da se bez naknade uključi u rad humanitarne ili lokalne zajednice ili da prihvati odgovarajuće zaposlenje, te da se maloljetniku obezbijedi obavljanje poslova navedenih u rješenju s tim da rad, odnosno posao, ne može biti usmjeren na postizanje ekonomske koristi i da ne smije prevazilaziti fizičke mogućnosti maloljetnika, štetiti njegovom zdravlju, ugledu i dostojanstvu, niti mu ometati školovanje.

5.15.9. Sporazum o saradnji sa KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ u provođenju odgojne preporuke prema maloljetnicima

Sporazum je zaključen dana 25.04.2018. godine između JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ u cilju provođenja odgojne preporuke prema maloljetnicima, u skladu sa rješenjem sudije za maloljetnike o izricanju odgojne preporuke kojim se maloljetniku nalaže da se bez naknade uključi u rad humanitarne ili lokalne zajednice ili da prihvati odgovarajuće zaposlenje, te da se maloljetniku obezbijedi obavljanje poslova navedenih u rješenju s tim da rad, odnosno posao, ne može biti usmjeren na postizanje ekonomske koristi i da ne smije prevazilaziti fizičke mogućnosti maloljetnika, štetiti njegovom zdravlju, ugledu i dostojanstvu, niti mu ometati školovanje.

5.15.10. Sporazum o saradnji sa Udruženjem „Dajte nam šansu“ u provođenju odgojne preporuke prema maloljetnicima

Sporazum je zaključen dana 25.04.2018. godine između JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i Servis centar za podršku porodicama djece i osoba sa poteškoćama u razvoju -Udruženje „Dajte nam šansu“ u cilju provođenja odgojne preporuke prema maloljetnicima, u skladu sa rješenjem sudije za maloljetnike o izricanju odgojne preporuke kojim se maloljetniku nalaže da se bez naknade uključi u rad humanitarne ili lokalne zajednice ili da prihvati odgovarajuće zaposlenje, te da se maloljetniku obezbijedi obavljanje poslova navedenih u rješenju s tim da rad, odnosno posao, ne može biti usmjeren na postizanje ekonomske koristi i da ne smije prevazilaziti fizičke mogućnosti maloljetnika, štetiti njegovom zdravlju, ugledu i dostojanstvu, niti mu ometati školovanje.

5.15.11. Sporazum o saradnji sa Ustanovom „Sumero centar za podršku osobama sa invaliditetom u zajednici“ provođenju odgojne preporuke prema maloljetnicima

Sporazum je zaključen dana 25.04.2018. godine između JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i Ustanovom „Sumero centar za podršku osobama sa invaliditetom u zajednici“ u cilju provođenja odgojne preporuke prema maloljetnicima, u skladu sa rješenjem sudije za maloljetnike o izricanju odgojne preporuke kojim se maloljetniku nalaže da se bez naknade uključi u rad humanitarne ili lokalne zajednice ili da prihvati odgovarajuće zaposlenje, te da se maloljetniku obezbijedi obavljanje poslova navedenih u rješenju s tim da rad, odnosno posao, ne može biti usmjeren na postizanje ekonomske koristi i da ne smije prevazilaziti fizičke mogućnosti maloljetnika, štetiti njegovom zdravlju, ugledu i dostojanstvu, niti mu ometati školovanje.

5.15.12. Sporazum o saradnji u plaćanju komunalnih usluga - KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo

Sporazum je potpisan 26.02.2019. godine između Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice KS, KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo i JU „Kantonalni centar za socijalni rad“, u kojem su regulisana međusobna prava i obaveze potpisnica Sporazuma u pogledu plaćanja troškova usluga snadbijevanja pitkom vodom, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda za korisnike stalne novčane pomoći na području KS.

5.15.13. Sporazum o saradnji u plaćanju komunalnih usluga – KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo

Sporazum je potpisan 27.02.2019. godine između Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice KS, KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo i JU „Kantonalni centar za socijalni rad“, u kojem su regulisana međusobna prava i obaveze potpisnica Sporazuma u pogledu plaćanja troškova usluga prikupljanja, odvoženja i deponovanja komunalnog otpada za korisnike stalne novčane pomoći na području KS.

5.15.14. Sporazum o saradnji u procesu smještaja i boravka studenata – štíćenika Doma za djecu bez roditeljskog staranja u JU „Studentski centar“ Sarajevo

Sporazum je potpisan 12.09.2019.godine između Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice KS, Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade KS, JU „Kantonalni centar za socijalni rad“, KJU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ i JU „Studentski centar“, sa cijem unapređenja statusa kao i bržu socijalizaciju djece koja borave u ustanovi socijalne zaštite. Sporazumom se uređuje međusoban odnos potpisnica u provođenju i unapređenju socijalne zaštite djece bez roditeljskog staranja – korisnika KJU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ kroz aktivnosti pružavanja podrške i pomoći u procesu stvaranja uslova za smještaj djece – mladih u Studentski centar u periodu studiranja na Univerzitetu u Sarajevu, a kao oblik socijalizacije djece koja borave u Domu.

5.15.15. Sporazum o saradnji u zaštiti najboljih interesa djece i podršci marginaliziranim kategorijama društva

Sporazum je potpisan 01.12.2019. godine između Fondacije „Krila nade“ Sarajevo i JU „Kantonalni centar za socijalni rad“, sa ciljem realizacije aktivnosti i postupanje sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, mlađim punoljetnim osobama kao i djeci koja su žrtve nasilja ili svjedoci, zaštite djece i omladine sa poremećajem u ponašanju i članova njihove porodice, kao i aktivnosti vezanih za postupanje sa žrtvama nasilja u porodici, kao i svim drugim aktivnostima koje se odnose na tretman i zaštitu ugroženih članova društva, a koji se tretiraju na bilo koji način kod potpisnica Sporazuma ili su korisnici njihovih usluga.

5.15.16. Sporazum o saradnji u pogledu pružanja usluga starijim osobama

Sporazum je potpisan dana 21.09.2016. godine između JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i NVO Centar za žene ŽAR Sarajevo, u cilju razmjene znanja i iskustava, unapređenja rada i pružanja usluga starijim osobama, kroz institucionalni i vaninstitucionalni oblik zaštite u lokalnoj zajednici.

5.15.17. Memorandum o razumjevanju u okviru Projekta Rischio Minore

Memorandum je potpisan 17.09.2019. godine između Caritasa BiH, Udruženja Youth for Peace i JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ sa cijem međusobne saradnje potpisnica u stvaranju novih mogućnosti za mlade koji su bez roditeljskog staranja i koji žive u porodicama pod rizikom od razdvajanja.

5.15.18. Protokol o međusobnoj saradnji nadležnih institucija i udruženja/fondacija u pružanju podrške svjedocima/žrtvama ratnih zločina, uspostavljenom institucionalnom mrežom na području Kantona Sarajevo

Protokol je potpisan između Ministarstva unutrašnjih poslova KS, Ministarstva zdravstva KS, Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i zbjeglice KS, Kantonalnog tužilaštva KS, JU „Kantonalni centar za socijalni rad“, JU „Dom zdravlja KS“ - CMZ, KJU „Porodično savjetovalište“, Saveza udruženja logoraša KS, Udruženja žrtava i svjedoka genocida, Udruženja Žene ženama Sarajevo, Fondacije lokalne demokratije, TRIAL International BiH, Sarajevo, UG „Vive žene“ Tuzla, UG „Medica“ Zenica i Fondacije Udružene žene Banja Luka, sa ciljem pružanju podrške svjedocima/žrtvama ratnih zločina, uspostavljenom institucionalnom mrežom na području Kantona Sarajevo.

5.15.19. Protokol o saradnji sa JU „Dom zdravlja KS – Centri za mentalno zdravlje“

Potpisan između JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i JU „Dom zdravlja Kantona Sarajevo“, sa pripadajućim Centrima za mentalno zdravlje. Ovim Protokolom se zaključuje provođenje zajedničkih aktivnosti na prevenciji mentalnih poremećaja, promociji mentalnog zdravlja, suzbijanju stigmatizacije i diskriminacije prema osobama sa mentalnim poremećajima, povećanje kvalitete i kvanitete usluga u zajednici, sveobuhvatnije procjene socijalnih, kurturoloških, vjerskih i drugih aspekata u zajednici, te suzbijanje siromaštva marginaliziranih skupina i poštivanja prava korisnika usluga.

Zadatak Centra je, da kroz svoje Službe socijalne zaštite općina pruža informacije, i obavlja razgovore sa svojim korisnicima, te u skladu sa situacijom i potrebama korisnika iste upućuje na prava koja mogu ostvariti iz oblasti socijalne zaštite ili da po službenoj dužnosti pokreće određene postupke za prava koje isti može ostvariti putem Centra, zatim da vrši terenske posjete, da učestvuje u razmatranju mogućnosti za zbrinjavanje osobe bez porodičnog staranja u lokalnoj zajednici, predlaže i učestvuje u odabiru ustanove

socijalne zaštite za smještaj šticeenika, te učestvuje u pripremi poslova u cilju realizacije smještaja, nakon čega je u obavezi da vrši nadzor nad smještajem šticeenika u ustanovu socijalne zaštite i obavlja posjete istim. Centar se obavezuje da pruža stručnu pomoć i zaštitu prava i interesa djeteta i ostalih članova porodice i da učestvuje u rješavanju poremećenih bračnih i porodičnih odnosa. Također, Protokolom se navodi i dalje obavljanje svakodnevnih dežura.

5.15.20. Protokol o saradnji u okviru podrške porodicama

Protokol je potpisan između JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i Udruženje „Dajte nam šansu“. Navedenim protokolom je regulisana je saradnja u okviru pružanja podrške porodicama koje imaju člana porodice sa poteškoćama u razvoju.

5.15.21. Protokol o saradnji sa SOS Kinderdorf International

Potpisan između JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i SOS Kinderdorf Internacional, Predstavništvo u Sarajevu. Navedenim protokolom je regulisana provedba Projekta „Jačanje porodice u Kantonu Sarajevo“ na području općina Ilijaš, Novo Sarajevo i Novi grad. Projekat se provodio kontinuirano i u 2020. godini, a programskim aktivnostima obuhvaćene su porodice, kod kojih je utvrđeno postojanje rizika za odvajanje djece i smještaj u drugu porodicu ili instituciju.

5.15.22. Protokol o saradnji sa SOS Kinderdorf International

Protokol je potpisan između JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i SOS Kinderdorf Internacional, Predstavništvo u Sarajevu. Protokol je potpisan na temelju člana 58. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Kantona Sarajevo, a istim su detaljnije definisana pitanja od značaja za unapređenje saradnji između ovih subjekata.

5.15.23. Protokol o saradnji sa Udruženjem „Humanitarna organizacija Međunarodni forum solidarnosti –EMMAUS“, Duje

Protokol je potpisan između JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i Udruženje „Humanitarna organizacija Međunarodni forum solidarnosti –EMMAUS“, Duje. Protokol je potpisan na temelju člana 58. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Kantona Sarajevo, a istim su detaljnije definisana pitanja od značaja za unapređenje saradnji između ovih subjekata.

5.15.24. Protokol o saradnji sa Kinderzukunft RWS Filijala BiH, Dječije „Selo mira“ Turija

Potpisanim protokolom između JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ i Kinderzukunft RWS filijala BiH, Dječije „Selo mira“ Turija uređena je saradnja i pitanja od značaja za unapređenje međusobnih odnosa koji se temelje na zaključivanju ugovora o korištenju usluga za svakog korisnika koji je upućen od strane Centra.

Protokol je potpisan na temelju člana 58. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Kantona Sarajevo.

5.15.25. Protokol o saradnji sa Udruženjem za resocijalizaciju bivših ovisnika „Proslavi oporavak“

Ovim Protokolom o saradnji reguliše se međusobna saradnja potpisnika Protokola koja obuhvata aktivnosti na podršci osobama sa problemom ovisnosti i njihovim porodicama. Potpisnici Protokola obavezuju se da će svoje klijente informisati o programima koje nude Udruženje i Centar. Udruženje je dužno voditi evidenciju o svim korisnicima, te istu u slučaju potrebe dostaviti Centru. Također, potpisnici Protokola će izvršiti periodičnu evaluaciju sprovedenih aktivnosti.

VI REALIZACIJA SUPERVIZIJE U JU“KANTONALNI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD“

U skladu sa Pravilnikom o sprovođenju supervizije u ustanovama socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo” broj 44/19), JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ sačinio Godišnji plan supervizije, oblasti, poslove i teme u kojima će se provoditi supervizija, broj sati supervizije i vremenski intervali ili periodi supervizije, učesnike, fokus i cilj supervizije, kao i sadržaj i način realizacije supervizije.

Iako je prepoznata potreba i ustanovljena obaveza supervizije i podrške stručnim radnicima u cilju prevencije profesionalnog sagorijevanja i podizanja nivoa stručnih usluga i efikasnosti u radu, ista, zbog nepostojanja finansijskih sredstava nije realizovana kako je bilo planirano.

VII MJERE SPRJEČAVANJA POSLJEDICA EPIDEMIJE COVID-19 U JU „KANTONALNI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD“

Od početka epidemije (mart 2020.g.) COVID-19, JU “Kantonalni centar za socijalni rad” je poduzimao mjere i aktivnosti u skladu sa naredbama Kriznih štabova i zahtjevima novonastale situacije, odnosno u skladu sa epidemiološkom situacijom. Na osnovu Naredbe Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva, direktor JU “Kantonalni centar za socijalni rad” je 24.06.2020.g. donio Krizni plan pripravnosti I odgovornosti na pojavu Korona virusa (COVID-19) u Centru. Navedenim Kriznim planom uređena je organizacija rada i radno vrijeme u JU “Kantonalni centar za socijalni rad” i organizacionim jedinicama ustanove u uslovima uzrokovanim Koronavirusom, postupanje radnika Centra i trećih lica koji dolaze u Centar, mjere opreza i zaštite, postupanje po preporukama i smjernicama Kriznih štabova Ministarstva zdravstva Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo.

Mjere sprječavanja posljedica COVID-19, koje je Centar poduzeo, uzevši u obzir eventualno širenje Koronavirusa, odnose se na:

- mjere zaštite uposlenika, u smislu organizacije rada i radnog vremena u skladu sa epidemiološkom situacijom i naredbama Kriznog štaba (skraćeno radno vrijeme, rad od kuće i sl), obezbjeđivanja zaštitne opreme i obaveza nošenja zaštitne opreme, obezbjeđivanje dezinfekcionih sredstava, dezinfekcije prostorija, održavanja propisane distance, okupljanja u skladu sa naredbama Kriznog štaba;
- mjere zaštite stranaka - korisnika, odnosno trećih lica koje ulaze u Centar, mjere organizacije poslova i radnika unutar Centra, smanjeno/zabranjeno kretanje, u smislu odlazaka na teren, posjete ustanovama, različiti vidovi okupljanja i kontakata.
- Regulisanje postupka prilikom sumnje na prisustvo koronavirusa.

- U skladu sa raspoloživim sredstvima Centar je dodatno radio na pružanju psihosocijalne i materijalne podrške i pomoći korisnicima u stanju socijalne potrebe: djeci, starijim, licima sa invaliditetom i sl., kao i saradivao sa vladinim i nevladinim organizacijama u cilju obezbjeđivanja socijalne sigurnosti građanima. Za korisnike koji su se našli u stanju socijalne potrebe, posebno za korisnike već evidentirane u Centru obezbijeđene su materijalne pomoći i pomoći u naturi (prehrambeni paketi, brašno, dezinfekcijska sredstva) i realiziran Program interventne pomoći Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice KS.
- Redovno informisao uposlenika i korisnike o načinima zaštite od koronavirusa, o aktuelnoj epidemiološkoj situaciji i obavezi poštivanja svih mjera zaštite.

VIII Program interventne podrške socijalno najugroženijim licima i porodicama u Kantonu Sarajevo za ublažavanje posljedica izazvanih pandemijom koronavirusa

Neposredno po proglašenju stanja prirodne nesreće, u martu mjesecu 2020.godine, direktor je ukazao resornom ministarstvu na potrebu donošenja posebnog programa podrške socijalno najugroženijim licima u Kantonu Sarajevo. Takav prijedlog je kasnije prihvaćen, a Program usvojen od strane Vlade Kantona Sarajevo pod nazivom: "Program interventne podrške socijalno najugroženijim licima i porodicama u Kantonu Sarajevo za ublažavanje posljedica izazvanih pandemijom koronavirusa".

Mjere podrške licima i porodicama u stanju socijalne potrebe koji su se obratili za pomoć JU „Kantonlani centar za socijalni rad“ ili Mnistarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, u periodu od 60 dana od dana proglašenja stanja prirodne i druge nesreće na području Kantona Sarajevo, realizirala se kroz materijalno davanje u vidu interventne novčane pomoći u jednokratnom iznosu od 200,00 KM.

Interventna novčana pomoć je obezbijeđena slijedećim kategorijama porodica i lica:

1. socijalno ugroženim nepotpunim porodicama,
2. socijalno ugroženim porodicama koje imaju jedno ili više djece sa težim ili teškim invaliditetom,
3. socijalno ugroženim porodicama koje čine osobe starije od 60 godina,
4. socijalno ugroženim polupokretnim i nepokretnim licima koja žive sama,
5. socijalno ugroženim licima sa društveno negativnim ponašanjem,
6. licima i porodicama u stanju izuzetne socijalne potrebe uključujući i žrtve nasilja.

Stanje socijalne potrebe procjenjuje se na temelju zahtjeva, izjave, uvida u dokumentaciju, provjere u postojećoj bazi podataka, provjere u evidenciji nadležne Službe socijalne zaštite, te provjere stanja porodice na terenu, nakon čega Stručni tim JU „Kantonalnog centra za socijalni rad“, utvrđuje stanje socijalne potrebe lica ili porodice i donosi Zaključak o ispunjavanju uslova za priznavanje prava na interventnu novčanu pomoć.

Finansijska sredstva za realizaciju Programa obezbijeđena su u Budžetu Kantona Sarajevo, koja su putem Ministarstva za rad, socijanu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, za mjere podrške licima i porodicama koji su se obratili Centru u gore navedenom periodu realizirala kroz materijalna davanja u vidu interventne novčane pomoći u jednokratnom iznosu od 200,00 KM, za ukupno 774 lica i porodice, a što u ukupnom iznosi 154.800,00 KM.

IX Analiza stanja socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo s posebnim osvrtom na uticaj pandemije izazvane koronavirusom na sistem socijalne zaštite

JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ je u saradnji sa Ministarstvom za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo i Udruženjem evaluatora u BiH, uz podršku Unicef-a BiH organizovao i proveo stručno istraživanje po nazivom „Analiza stanja socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo sa posebnim osvrtom na utjecaj pandemije Korona virusa na sistem socijalne zaštite“. Navedeno istraživanje je podrazumjevalo izradu Metodologije istraživanja, instrumenata za istraživanje (anketnih upitnika), edukaciju anketara, izboru uzorka, izradu baze podataka, statističkoj obradi prikupljenih podataka i pripremi teksta Analize.

Analiza je urađena u dva široka područja. Prvi dio bavio se stanjem sistema socijalne zaštite, koje je analizirano kroz oblasti politika i propisa, implementaciju politika socijalne zaštite i kapacitete ustanova, javnih rashoda i pregleda utroška, sistem praćenja, monitoring, izvještavanje i evaluaciju, te dizajniranje programa. Drugi dio obuhvatao je procjenu uticaja pandemije na sistem socijalne zaštite, na korisnike i zaposlenike iz perspektive anketiranih kao i procjenu uticaja prema dizajnu „prije i u toku“ na osnovu administrativnih podataka.

Rezultat istraživanja je pokazao da postojeći sistem socijalne zaštite u vrijeme pandemije vrlo jasno je manifestovao svoje nedostatke (normativne, kadrovske, prostorne, materijalne, razvojne) koji najdirektnije utiču na povećanje broja osoba koje žive u uslovima apsolutnog siromaštva u Kantonu Sarajevo, te porast broja socijalno isključenih pojedinaca i porodica, naročito onih za koje se država ratifikacijom međunarodnih dokumenata obavezala da će osigurati pretpostavke za njihovu zaštitu i sigurnost (djecu, osobe sa invaliditetom, starije osobe). Iz nevedenog istraživanja, predložene su preporuke u cilju unapređenja sistema socijalne zaštite i to kroz pravne okvire, kroz sistem planiranja i budžetiranja, kroz jačanje institucionalno-tehničkog kapaciteta i naravno edukaciju zaposlenika.

Dakle, rezultati istraživanja su iznimno značajni sa aspekta utvrđivanja trenutnog stanja i planiranja razvoja socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo. Također, sadržaj predmetne analize je urađen u pisanoj formi i dostavljen predstavnicima izvršne i zakonodavne vlasti u Kantonu Sarajevo.

X PROJEKTI

U toku 2020. godine, JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ je, u saradnji sa vladinim i nevladinim organizacijama, participirala u realizaciji sljedećih Projekata, i to:

1. Projekat "Stariji brat, starija sestra"- NVO „Narko NE“,
2. Transformacija „Doma za djecu bez roditeljskog staranja“; KJU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ Sarajevo, Predstavništvo Hope and Home for Children“ u BiH i JU „Kantonalni centar za socijalni rad,
3. Pružanje podrške porodicama pod rizikom od razdvajanja – Hope and Home for Children u BiH,
4. Projekat „Jačanje porodice“ – SOS Kinderdorf,
5. Projekat „Edukacija stručnog osoblja JU „Kantonalni centar za socijalni rad,, o primjeni Uredbe o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima u F BiH, podržana od strane Federalnog ministarstva rada i socijalne politike,
6. Razvoj politika za socijalno uključivanje djece i mladih u riziku,
7. Jačanje referalnih mehanizama zaštite djece od nasilja. Projekat provodi Međunarodna organizacija za pomoć, razvoj i javno zagovaranje posvećena radu sa djecom, porodicama i zajednicama kako bi prevazišli siromaštvo i nepravdu. Projekat provodi World Vision u saradnji sa općinom Ilijaš.

8. Projekat poboljšanja uvjeta stanovanja za socijalno ugrožene porodice u ruralnim sredinama u BiH u 2020.g Projekat realizira Francuska nevladina organizacija Alterural.
9. Boravak djece u kompleksu Caritasa u visokom, aktivnosti usmjerene da djeci i mladima pruže potrebne vještine i znanja za druženje i stvaranje novih prijateljstava. Projekat realizuje Caritas BiH, Youth for Peace i Rischio Minore iz Italije.

XI EDUKACIJE, SEMINARI, PREZENTACIJE, OKRUGLI STOLOVI, KONFERENCIJE, RADIONICE, TRENINZI I JAVNE RASPRAVE

U skladu sa donešenim Programom edukacije radnika JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ za 2020. godinu, te u cilju dodatnog usavršavanja, edukacije, jačanja profesionalnih kapaciteta, u toku 2020.g. stručni radnici JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ prisustvovali su različitim seminarima, edukacijama, okruglim stolovima, konferencijama, prezentacijama i javnim raspravama.

Radnici JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ u toku 2020. prisustvovali su istim na različite teme, a organizovane od strane različitih institucija i organizacija, i to slijedeće:

- „Imam odgovornost želim zaštitu“ – Organizator : FLI;
- „Nacionalna konferencija o prevenciji rodno zasnovanog nasilja u BiH“ – Organizator: Vaša prava;
- „Uspješna reintegracija mladih i djece povratnika u zajednicu iz ratom zahvaćenih dijelova Sirije i Iraka“ – Organizator: HHC;
- „Strategija BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma-pogled u budućnost“ – Organizator: BIRN;
- „Mjere i način zaštite djece i znakovi koji ukazuju na zanemarivanje i zlostavljanje“ – Organizator: Nadbiskupski centar za pastoral mladih Ivan Pavao II;
- „Koordinacija stručnih službi škola i službi socijalne zaštite pri kreiranju individualnih planova brige za identificiranu djecu u riziku“ – Organizator: CRPC;
- „Doedukacija dodjele certifikata za stručne osobe organa starateljstva iz oblasti vođenja postupka medijacije u primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima u FBiH“ – Organizator: UNICEF, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike;
- „Jačanje sistema socijalnih usluga“ – Organizator: FMRSP i SOS Dječija sela u BiH;
- „Uključivanje u pojedinačni ili grupni tretman vaspitno obrazovnih, psiholoških i drugih savjetovašta“ – Organizator: CRPC;
- „Izvršenje odgojne preporuke „Lično izvinjenje oštećenom i naknada oštećenom“ – Organizator: CRPC;
- „Liječenje u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi (bolničko ili ambulantno) – Organizator: CRPC;
- „Projekat Virtual Crisis Interventions „Hereand Now“ – Organizator: Asocijacija BHIDAPA uz podršku UNICEF-a;
- WEBINARI na temu „Preventivni rad i mjere podrške djeci, porodicama i onima koji pružaju usluge alternativne brige tokom COVID-a 19“, „Prepoznavanje i reagiranje u slučajevima nasilja nad djecom kao dio šireg odgovora i sklopa pandemije COVID-a 19“, pitanje koje se odnosi na mentalno zdravlje djece i porodica koje su pod rizikom koje su bile izložene mjerama fizičkog distanciranja zbog pandemije COVID 19, „Djeca sa poteškoćama u razvoju-rizici vezani za zaštitu djece izazvani pandemijom COVID 19“, „Podrška stručnjacima koji rade u oblasti dječije zaštite i porodične zaštite tokom pandemije COVID 19“.
- „Odgojne preporuke, Uključivanje u rad bez naknade u HO ili poslove socijalnog, lokalnog ili ekološkog sadržaja i redovno pohađanje škole ili redovno odlaženje na posao“ – Organizator. CRPC;

- „Djeca u riziku“ – Organizator: Nadbiskupski Centar za pastoral mladih Ivan Pavao II;
- „Pristup prevenciji trgovine ljudima u BiH fokusiran na žrtvu, poboljšanje identifikacije, zaštite i pristupa pravdi VICAPT“ – Organizator: MFS „EMMAUS“;
- „Jačanje sistema socijalnih usluga „Vođenje slučaja“ – Organizator: FMRSP uz podršku SOS Kinderdorf;
- „Pristup prevenciji trgovine ljudima u BiH fokusiran na žrtvu“ – Organizator: MFS „EMMAUS“ uz podršku USAID-a u BiH;
- „Analiza referalnog sistema u provedbi sekundarne prevencije neprihvatljivih oblika ponašanja i zaštite učenika osnovnih škola u KS“ – Organizator: CRPC;
- „Digitalno okruženje i odgojne preporuke“ – Organizator: CRPC;
- „Snažne porodice - snažna djeca“ – Organizator: NARKO NE;
- „Policijsko upozorenje“ – Organizator: CRPC;
- „Prevencija nasilja nad djecom u BiH“ – Organizator: EMMAUS u saradnji sa UNICEF-om;
- „Izrada Akcionog plana za prevenciju trgovine ljudima i nasilja“ – Organizator: MS BiH u saradnji sa IOM;
- „IN Servis“ – Organizator: UNICEF i FMRSP;
- „Priprema teksta izmjena i dopuna Smjernica za postupanje sa djecom žrtvama nasilja“ – Organizator: EMMAUS;
- „Izvansudska nagodba izvinjenje i naknada štete oštećenom“ – Organizator: CRPC;
- „Postupanje centara za socijalni rad u predmetima trgovine ljudima“ – Organizator: EMMAUS;
- „Mentalno zdravlje i ljudski oporavak“ – Organizator: Svjetska zdravstvena organizacija i XY;
- „Jačanje sistema socijalnih usluga u BiH“ SOTAC-Vođenje slučaja“ – Organizator: SOS „Kinderdorf“;
- „Plenarno predavanje „Mogućnost kriznih intervencija s ciljem zaštite djece“ – Organizator: Nadbiskupski Centar za pastoral mladih Ivan Pavao II;
- „Regionalna radionica „Uloga mobilnih timova u borbi protiv trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu-dobre prakse i naučne lekcije“ – Organizator: Word Vision I Giz;
- „Prevencija radikalizacije i rad sa povratnicima“ – Organizator: Međunarodni CK;
- „Smjernica za procjenu i utvrđivanje najboljeg interesa djeteta“ – Organizator: Naša djeca;
- „Minimalni standardi za podršku žrtvama trgovine ljudima, aa posebnim fokusom na djecu“ – Organizator: EMMAUS;
- „Važnost rane identifikacije (potencijalnih) žrtava dječijeg prosjačenja u kontekstu trgovine ljudima u BiH“ – Organizator: IOM;
- „Policijsko upozorenje“ – Organizator: CRPC;
- „Dječija i adolescentna psihoterapija „Značaj i mogućnosti psihosocijalne podrške u zaštiti djece i malih u doba i poslije COVID 19 pandemije“ – Organizator: BHIDAPA;
- „Hraniteljstvo“ – Organizator: Krila nade i HHC;
- „Razmjena iskustava u poboljšanju postupanja nadležnih subjekata“ – Organizator: Fondacija lokalne demokratije;
- „Platforma za ekonomsko osnaživanje osoba sa invaliditetom“ – Organizator: SUMERO;
- „Rad sa porodicama u riziku“ (Strong Families) – Organizator: NARKO NE;
- „Trening za profesionalce za rad sa mladima iz partnerskih organizacija“ – Organizator: Yeep SOS Dječija sela BiH;

XII PREGLED OSTALIH POSLOVA

Tokom 2020.g. po Zakonu o javnim nabavkama BiH, provedeni su postupci nabavke, kako je opisano u tabeli kako slijedi:

TABELARNI PREGLED PROVEDENIH POSTUPAKA PO ZAKONU O JAVNIM NABAVKAMA U 2020. GODINI

Tabela 23.

Red.broj	VRSTA POSTUPKA	NAZIV PREDMETA NABAVKE
1.	Direktni sporazum	Javna nabavka rezervnih dijelova
2.	Konkurentski zahtjev	LOT 1- Usluge servisiranja i održavanja motornih vozila marke Škoda
3.	Direktni sporazum	Javna nabavka sitnog inventara
4.	Direktni sporazum	Javna nabavka obrazovnih usluga i usluga stručnog usavršavanja
5.	Direktni sporazum	Javna nabavka sredstava za denzinfekciju
6.	Direktni sporazum	Javna nabavka usluga održavanja programa stalnih sredstava
7.	Direktni sporazum	Javna nabavka usluga održavanja informacionog Sistema OWIS
8.	Direktni sporazum	Javna nabavka ispitivanja i atestiranja protivpožarne zaštite, servisiranje
9.	Konkurentski zahtjev	Javna nabavka proizvoda za čišćenje
10.	Direktni sporazum	Javna nabavka advokatskih usluga
11.	Direktni sporazum	Javna nabavka vulkanizerskih usluga i usluga autopraonice
12.	Direktni sporazum	Javna nabavka usluga servisiranja sistema protuprovale i vatrodajave
13.	Direktni sporazum	Javna nabavka usluga preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije
14.	Konkurentski zahtjev	Javna nabavka usluga tekućeg održavanja objekata
15.	Direktni sporazum	Javna nabavka usluga – licence za antivirusni program
16.	Direktni sporazum	Javna nabavka usluga tehničke i protivpožarne zaštite lica i imovine
17.	Direktni sporazum	Javna nabavka usluga tehničkog pregleda motornih vozila
18.	Konkurentski zahtjev	Javna nabavka usluga osiguranja lica , imovine i vozila
19.	Direktni sporazum	Javna nabavka usluge servisiranja i održavanja računarske i druge opreme
20.	Anex II dio B	Javna nabavka usluga fizičke zaštite lica i imovine
21.	Konkurentski zahtjev	Javna nabavka tonera i održavanje printera - Click Charge sistem
22.	Direktni sporazum	Javna nabavka usluga servisiranja i održavanja klima uređaja
23.	Konkurentski zahtjev	Javna nabavka kancelarijskog materijala
24.	Konkurentski zahtjev	Javna nabavka održavanja SOTAC programa
25.	Konkurentski zahtjev	Javna nabavka goriva
26.	Konkurentski zahtjev	Javna nabavka molerskih usluga

27.	Konkurentski zahtjev	Javna nabavka plinskih bojlera sa ugradnjom i neophodnom dokumentacijom
28.	Direktni sporazum	Sistematski pregled zaposlenika
29.	Direktni sporazum	Usluge servisiranja i održavanja vozila marke Toyota
30.	Konkurentski zahtjev	Javna nabavka računarske opreme
31.	Direktni sporazum	Rekonstrukcija i investiciono održavanje – usluge izrade i montaže ulaznih vrata i stubišnog portala u Službi socijalne zaštite općina Vogošća
32.	Direktni sporazum	Vanplanska javna nabavka usluga zbrinjavanja i odvoz rashodovanih sredstava za potrebe JU “Kantonalni centra za socijalni rad”.
33.	Direktni sporazum	Vanplanska javna nabavka uređaja ACC TAG za potrebe JU “Kantonalni centra za socijalni rad” – za vozilo reg. oznake M53-J-000 i dopunu ACC TAG-a.
34.	Direktni sporazum	Vanplanska javna nabavka usluga izrade tehničke specifikacije za nabavku bojlera sa ugradnjom

XIII PROGRAMSKA ORIJENTACIJA ZA NAREDNI PERIOD

U 2021. godini sve aktivnosti Centra bit će usmjerene na ostvarivanje osnovnih ciljeva sadržanih u Programu rada za 2020. godinu zašto je, pored realizacije već navedenih zadataka i ostvarivanja osnovnih ciljeva, potrebno obezbjediti normativne, kadrovske, tehničke i prostorne pretpostavke.

U tom smislu neophodno je:

- Osigurati dovoljna finansijska sredstva na godišnjem nivou za nabavku sredstava, opreme i materijala i njihovo primjereno održavanje kako bi se djelatnost Centra i rad sa korisnicima mogli održati na zadovoljavajućem nivou, te dalje nastaviti razvijati Centar po uzoru na uspješne modele u razvijenim zemljama,
- Pokrenuti aktivnosti na osiguravanju pretpostavki za trajno rješavanje problema smještaja i opremanja službi socijalne zaštite Novo Sarajevo, Centar i Stari Grad, te Službi za hraniteljstvo i Službi primjenu odgojnih preporuka i odgojnih mjera,
- U skladu sa novim potrebama izvršavanja poslova i zadataka Centra predložiti i provesti novu unutrašnju organizaciju i sistematizaciju poslova. U vezi sa sve ozbiljnijim i novim izvršavanjem postavljenih radnih zadataka potrebno je temeljno unaprijediti propise uvođenjem posebnih uslova i strožijih kriterija za izbor stručnih radnika, stvoriti pretpostavke njihovog motiviranja za rad, osigurati sredstva za edukaciju i doedukaciju prema specifičnim potrebama korisnika, osigurati podršku stručnim radnicima uvođenjem obavezne supervizije zbog sve složenijih i zahtjevnijih radnih zadataka kako bi se u većoj mjeri osigurale pretpostavke za uspješno izvršavanje stručnih poslova te ublažilo profesionalno sagorijevanje radnika,
- Osigurati kontinuirano sukcesivno popunjavanje sistematizovanih radnih mjesta i osigurati saglasnosti i sredstva za privremene zamjene odsutnih, posebno stručnih radnika (bolovanja, godišnji odmori isl.) što je duže vremena prisutan problem koji onemogućava pravovremeno i kvalitetno izvršavanje obaveza Centra prema korisnicima i radnih zadataka,
- Predložiti hitno rješavanje problema organizacije i reorganizacije servisa i usluga koje korisnicima Centra pružaju ustanove socijalne zaštite, socijalno-zdravstvene ustanove, privatne i nevladine organizacije čije djelatnosti je neophodno prilagoditi sve složenijim potrebama korisnika. Na taj način Centar bi zasigurno brže, efikasnije, kvalitetnije i ekonomičnije rješavao probleme građana. Trenutno stanje i način organizacije rada gore navedenih servisa koje koristi Centar ne može se ocijeniti zadovoljavajućim jer često ne odgovara potrebama građana i korisnika Centra.

Ovo se posebno odnosi na servise u kojima Centar ima potrebu hitnog stacionarnog zbrinjavanja korisnika na kraći ili duži vremenski period koji nisu normativno, infrastrukturno ili kadrovski prilagodili svoju djelatnost novim i složenijim potrebama građana,

- Unaprijediti i kontinuirano afirmirati proces deinstucionalizacije, a organizaciju rada posebno nove službe za hraniteljstvo prilagoditi potrebama hranitelja, hraniteljskih porodica i hranjenika,
- Korištenjem dosadašnjih iskustava u radu u zadovoljavanju socijalno-zaštitnih potreba građana i rješavanju problema vezanih za sve prisutniju složenu socijalnu i drugu pridruženu patologiju, aktivno predlagati donošenje novih ili izmjene i dopune postojećih zakona i podzakonskih akata radi kvalitetnijeg uređivanja oblasti socijalne zaštite građana,
- Raditi na stvaranju uslova da se administrativni poslovi, čiji je udio u ukupnim poslovima Centra neprimjereno veliki, reduciraju i odvoje od stručnih poslova Centra i prenesu na odgovarajuće organe,
- Potrebno je nastaviti umrežavanje svih relevantnih službi, institucija i organizacija uz neophodnu potporu jedinica lokalne samouprave što je od presudne važnosti za uspješan rad sa korisnicima,
- Nastaviti sa afirmacijom djelatnosti Centra kroz saradnju sa organima i organizacijama lokalne zajednice te medijima radi pravovremenog i tačnog informisanja građana o mogućnostima ostvarivanja njihovih socijalnih prava i usluga te otklanjanja negativnih stavova i predrasuda koje postoje kod dijela stanovništva prema Centru i našim korisnicima.

XIV IZVRŠAVANJE PLANSKIH I KONTINUIRANIH POSLOVA

Planirani kontinuirani poslovi u dijelu koji se odnosi na prvostepeno upravno rješavanje realizovani su u oblasti porodično - pravne zaštite i socijalne zaštite. U oblasti porodično – pravne zaštite prvostepeno upravno rješavanje realizovano je na osnovu odredaba Porodičnog zakona Federacije BiH, („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05 i 41/05 i 31/14), a odnosilo se na:

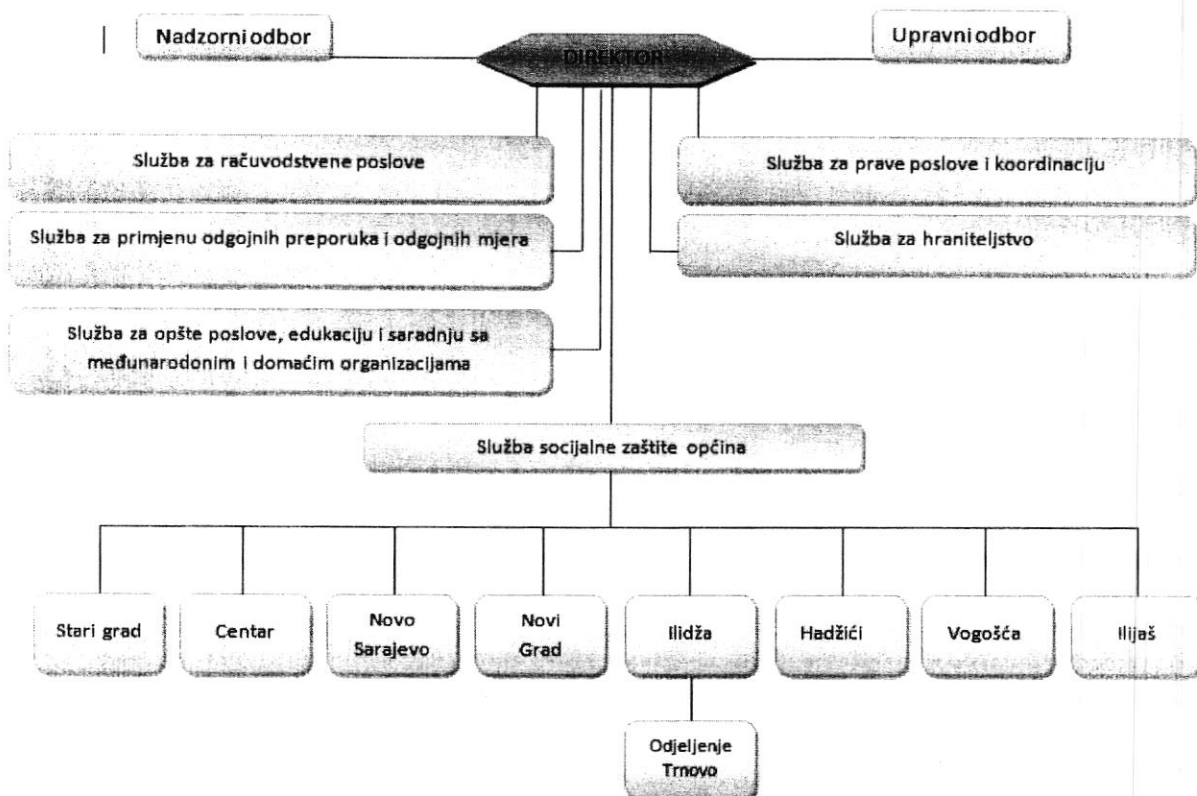
- starateljstvo, prvostepenih upravnih postupaka – 112,
- usvojenje, prvostepenih upravnih postupaka – 3,
- odluka organa starateljstva o povjeri, prvostepenih upravnih postupaka – 21.
- izdržavanju i kontaktiranju sa djecom

U oblasti socijalne zaštite, a na osnovu Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09) i Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 16/02, 8/03, 2/06, 21/06, 17/10, 26/12, 15/13, 18/14 i 25/14), Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom – Prečišćen tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 38/14); Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom – Prečišćen tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 38/16), u prvostepenom upravnom postupku Centar je rješavao kod priznavanja prava na:

- stalnu novčanu pomoć 91 prvostepenih upravnih postupaka,
- novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane druge osobe 221 prvostepenih upravnih postupaka,
- novčanu naknadu za vrijeme čekanja na posao osoba ometenih u psiho-fizičkim razvoju 82 prvostepenih upravnih postupaka,
- jednokratnu novčanu pomoć 1.228 prvostepenih upravnih postupaka,
- izuzetnu novčanu pomoć 372 prvostepenih upravnih postupaka.

XV PREGLED UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE I KADROVSKE MOGUĆNOSTI

Organizaciona shema Centra

U 2020. godini djelatnost se obavljala sa 152 zaposlenika, (stanje sa 31.12.2020.) od toga stručnih radnika 101 i 51 ostalih.

Pregled zaposlenih kadrova iskazan je u tabeli br. 2.a.

Rb		Naziv ustanove/organa	Struktura zaposlenih kadrova u ustanovama – organima														Sveukupno 14+15+ 16+17+ 18+19		
			Soc. rad. VSS	Soc. rad. VŠS	Pedagog-psiholog	Pedagog	Psiholog	Sociolog	Pravnik VSS	Pravnik VŠS	Defektolog	Vaspitač	Ukupno stručnih radnika 5-4	Ekonomist VSS	Ekonomist VŠS	Administr. osob.		Rukov. Osoblje	Ostalo osoblje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1		JU „Kantonalni centar za socijalni rad“	55	3	1	10	10		22	1	1	1	14	1		20	13	17	152

Služba za primjenu odgojnih preporuka i odgojnih mjera nije u funkciji, iako su Pravilnikom o radu sistematizovani poslovi i radna mjesta za ove službe.

XVI OSTVARENA SARADNJA U REALIZACIJI POSLOVA SADRŽANIH U PROGRAMU RADA ZA 2020. GODINU

U cilju realizacije Programa rada i postizanja boljih rezultata rada, Centar je kontinuirano saradivao sa sljedećim institucijama:

- Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike,
- Ministarstvom za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo,
- Drugim federalnim i kantonalnim ministarstvima,
- Državnim ministarstvima, u čijoj nadležnosti su pitanja zaštite ljudskih prava, azila i izbjeglica, te druga pitanja od značaja za djecu, brak i porodicu,
- Tužilaštvom,
- Sudovima,
- Centrom za edukaciju sudija i tužilaca,
- Policijskim upravama i policijskim stanicama,
- Ombudsmanima/Ombudsmenima za ljudska prava Bosne i Hercegovine,
- Helsinškim komitetom za ljudska prava,
- Službama socijalne zaštite u zdravstvenim ustanovama i klinikama,
- Općinskim organima uprave, Službom za boračka pitanja, rad, socijalna pitanja i zdravstvo
- Mjesnim zajednicama u općinama,
- Osnovnim i srednjim školama,
- Savjetovalištim koja se bave psihosocijalnim radom radi pružanja pomoći pojedinim kategorijama korisnika socijalne zaštite,
- JU "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo",
- JU "Terapijska zajednica – Kampus Kantona Sarajevo",
- KJU "Odgojni centar",
- KJU "Dom za socijalno, zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba",
- KJU "Gerontološki centar",
- KJU "Porodično savjetovalište",
- KJU "Dom za djecu bez roditeljskog staranja",
- Fondacijom lokalne demokratije Barcelona – Sarajevo,
- Organizacijom Crvenog križa i Koordinacionim tijelom za rad javnih kuhinja na području Kantona Sarajevo,
- Javnim kuhinjama Kantona Sarajevo: Crveni Krst, Stari Grad, Caritas, Kruh svetog Ante, Merhamet i Dobrotvor,
- Centrom za kreativno odrastanje
- Nevladinim organizacijama koje djeluju na području Kantona Sarajevo sa programima vezanim za socijalno-zaštitne aktivnosti, („Žene-ženama“, „Hope and Homes for Children“, „World vision“, „SOS - Kinderdorf“, „Save the children“, UNHCR, UNICEF, OSCE, i dr.)
- Udruženjima osoba sa invaliditetom na nivou Kantona i drugim nevladinim organizacijama,
- Savez organizacija za podršku osobama s intelektualnim teškoćama Federacije Bosne i Hercegovine – SUMERO,
- Udruženje „Dajte Nam šansu“,
- Vive Žene – Tuzla
- Udruženjem građana oboljelih od skleroze multiplex,
- Udruženjem građana oboljelih od cerebralne dječije paralize,
- Udruženjem građana oboljelih od mišićne distrofije,

- Udruženjem građana paraplegičara oboljelih od dječije paralize,
- Udruženjem slijepih i slabovidih osoba,
- Unijom civilnih žrtava rata,
- Udruženjem građana oboljelih od poliomyelitisa povrede mozga i kičmene moždine,
- Udruženjem za pomoć mentalno retardiranih osoba,
- Asocijacijom socijalnih radnika Kantona Sarajevo,
- Kao i drugim asocijacijama i organizacijama koje su vezane za djelatnost Centra.

XVII SARADNJA SA SREDSTVIMA JAVNOG INFORMISANJA

Tokom 2020. godine interes medija za upoznavanje javnosti o zaštiti najvulnerabilnijih kategorija građana bio je veoma prisutan. Mediji su naručito prema Centru izražavali zahtjeve za informacijama koje se tiču nasilja nad djecom, nasilja u porodici, prosjačenja, skitnje i beskućništva, zaštite starih osoba, hraniteljstva, usvojenja, razvoda braka i povjere djece, te reintegracije povratnika sa stranih ratišta. Na sve pozive medija Centar je odgovorio gostovanjem predstavnika Centra u emisijama, davanjem izjava ili odgovorom upućenim psimeno. Informisanje javnosti putem medija tokom 2020. godine realizirano je putem elektronskih i pisanih medija kako slijedi:

Gostovanje na:

- TVKS na temu: „Nasilje u porodici“, „Izdržavanje djece“, „Skitnice i beskućnici“, „Hraniteljstvo“;
- TV BiH na temu: „Beskućnici“;
- TV OBN na temu: „Usvojenje“, „Posredovanje prije razvoda braka“;
- TV FBiH na temu: „Razvod braka“;
- TV Nova BiH na temu: „Nasilje nad djecom“;
- TV NI na temu: „Povjera djece u postupcima razvoda braka“;
- TV Aljazeera na temu: „Prosjačenje“, „Uloga Centra u reintegraciji povratnika sa stranih ratišta“.

Izjava data na poziv:

- R BiH na temu: „Uloga Centra u pružanju podrške građanima u vrijeme pandemije korona virusa“;
- Radio Slobodna Evropa na temu: „Reintegracija povratnika sa stranih ratišta“;
- Radio Sarajevo na temu: „Podrška djeci bez pratnje roditelja“, „Prava i suluge koje Centar pruža ženama žrtvama nasilja“.

Odgovor na pisane upite dnevnih listova:

- BIRN na temu: „Nasilje nad djecom“, „Nadležnosti Centra u pružanju podrške povratnicima sa stranih ratišta“, „Nasilje u porodici“, „Nivo reintegracije povratnika sa stranih ratišta, godinu dana poslije“;
- Oslobođenja na temu: „Socijalna zaštita građana u vrijeme pandemije korona virusa“, „Subvencioniranje troškova dženaze-sahrane-pokopa lica u stanju socijalne potrebe“, „Prosjačenje“, „Hraniteljstvo“, „Izuzimanje djece iz porodice“, „Nasilje u porodici“;
- Dnevni avaz na temu: „Postupanje Centra sa licima koja se zatiču u prosjačenju“, „Postupanje Centra u zaštiti skitnica i beskućnika“.

Odgovor na pisane upite portala:

- portal Radio Sarajevo na temu: „Uloge Centra u zaštiti građana za vrijeme pandemije“;
- portal Faktor na temu: „Prevenција prosjačenja-uloga Mobilnog tima“, „Uloga Centra u zaštiti starijih osoba“;
- portal Klix na temu: „Beskućnici“;
- portal Trafking net na temu: „Usvojenje“;
- portal Diskriminacija na temu: „Maloljetnički brakovi“.

Korisnici i građani Kantona Sarajevo su redovno informisani putem web stranice Centra o svim promjenama koje se tiču propisa, te o pravima i uslugama koja po propisima mogu ostvariti, ali i drugim pitanjima od značaja za djelatnost Centra.

Komunikacija putem e-maila Centra, ostvarivana je svakodnevno sa svim građanima koji su na taj način željeli informaciju, tražili odgovor na pitanja, tražili savjet ili tražili pojašnjenje za neko od prava ili usluga koje se ostvaruju putem Centra.

Komunikacija putem e-maila bila je naručito prisutna iz razloga što su građani upućivani da se zbog pandemije korona virusa obraćaju Centru elektronskim putem i da traže odgovore na pitanja koja su u nadležnosti Centra.

Sarajevo, april, 2021. godine

